

proleter devrimci AYDINLIK

SAYI

37

6 NISAN 1971

100 KURUŞ

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

GENÇLİĞİN BİRLİĞİ İÇİN

Devrimci gençlik kadrolarının ve gençlik kitlelerinin dağılımı, 12 Mart muhtırasıyla sonra başlayan hükümet bunalım döneminde de devam etti. Dev — Genç yöneticileri, devrimci gençlik kitlelerini toparlamanın ve aktif mücadeleye geçirmenin tam zamanı olan son gelişmeleri değerlendirmediler. Gençliğin tabandan gelen baskısıyla Ankara'da düzenlenen, «Halkın ve Gençliğin Acil Talepleri» mitingi, bu yöneticiler tarafından baştan savma bir şekilde ele alındı. Gençlik ve halk kitlelerini birleştirecek, yaygın ve sürekli bir propaganda çalışmasına girişilmedi. Bütün bunlara rağmen, miting ve yürüyüş gençlik kitlelerinin mücadeleye girebileceğini ispat etti. Gençlik yığınlarının her zamanki devrimci heyecanı göstermeyişi, sebebi ise, doğru ve aktif bir önderliğe sahip olmayışlarıdır.

TEKKECİLİK DEVRİMCI GENÇLİĞİ DAĞINIKLIĞA SÜRÜKLEDİ

Kitleye güvenmeyen ve dar klik menfaatlerinin esiri olan bir yönetici kadro, devrimci gençliği dağıtmaya sürüklemiş, gençlik yığınlarını eylemsizleştirmiştir. Son kurultayda proleter devrimcilerine karşı, dar klik menfaatlerini korumak için birleşen klikler, kaçınılmaz olarak parçalanmışlardır ve gençliği de kendi parçalanışlarının ve çöküşlerinin ardından sürüklemeye çalışmaktadırlar. Bu klikler, gençlik üzerindeki köstekleyici hâkimiyetlerini korumak için, proleter devrimcilerine karşı düşmanlık körüklediler; fiili saldırılara giriştiler. Ama bu tutum, sadece onların çöküşlerini hızlandırdı. Çeşitli kliklere bölündüler. Ve daha da bölünüyorlar. Parçalanmış klikler, yine her şeyin üstünde kendi klik menfaatlerini gördükleri için, birbirlerine karşı da düşmanlık körüklediler; fiili saldırılarda bulundular; gençlik içinde sahte ayrışıklara kışkırtılar ve gençliği bölmek için ellerinden geleni yaptılar. Devrimci gençliğin halk yığınları ve gençlik yığınlarında yarattığı itibar ve güven, bu klikler tarafından sürekli olarak tahrip edildi. Dev — Genç bütün halkın menfaatlerini savunan bir gençlik örgütüyken, bu klikler tarafından dar klik menfaatlerine alet edilmek ve halkın davasından uzaklaştırılmak istendi. Dev — Genç'in imkânları kliklerin mülkiyetine geçirildi. Örgüt kurallarının ve işleyişinin tahrip edilmesi anarşizmi güçlendirdi. Disiplin yıkıldı. Örgüt birbirinden kopuk parçalara bölündü. Örgütün merkezini ele geçirenler, bütün örgüt yöneticisi olarak değil, klik yöneticisi olarak davrandılar ve bu sebeple gençliği daha da parçaladılar. Yönetime olan güven, haklı olarak yıkıldı. Merkez yöneticileri bütün gençliğin savunulmasına sırt çevirince, her alt örgüt kendi imkânlarına terkedildi. Federasyon içindeki örgütler birbirinden koptu. Merkezlerde bir süre için yönetimi ele geçirenlerin örgüt imkânlarını kendi kliklerine tahsis etmeleri ve yönetimden ayrıldıktan sonra bu imkânları beraberlerinde götürmeleri, bu tür yöneticilere olan güveni yoketti. Bütün bunlar, faşist saldırıların azgınlığına ve devrimci gençlik hareketinin dağılımına yol açtı.

Proleter devrimcileri böyle bir ortamda klikçiliğin terkedilmesini, post kavgasına ve düşmanca tutumlara son verilmesini öne sürdüler. «Küçük burjuva anarşizmine paydos. Halk yığınlarıyla kaynaşarak, aktif ideolojik mücadele!» şiarını attılar. Birbirine sıkı sıkıya bağlı olan demokrasiyi ve disiplini savundular.

Ve yine bu ortamda, Dev — Genç'in merkez kılığı tekkecilik yolunu sürdürerek, örgüt içinde anarşizmi körüklemeye devam etmekte, örgüt de-

mokrasisini ve dolayısıyla disiplinini tahrip etmektedir. Bu dar klikçi tutum, merkezin Dev — Genç'e bağlı örgütlerin çoğunluğu üzerindeki kontrolünü yitmiştir. Dev — Genç'in oportünist merkez yöneticileri, hâkimiyetleri yıkıldıkça daha fazla tekkeçiliğe batmakta, daha büyük hatalar işlemektedir.

DEV — GENÇ MERKEZ KLİĞİ ANKARA HUKUK FAKÜLTESİ PROLETER DEVRİMCI YÖNETİMİNİ FESHETTİ

Klikçi tutumun son örneği, Dev — Genç merkez yöneticilerinin proleter devrimcilerin yönetiminde bulunan Ankara Hukuk Fakültesi Devrimci Gençlik Derneği yönetim kurulunu feshetmesidir. Kongreyi ezici çoğunlukla kazanmış olan ve militan kadroya dayanan proleter devrimci yönetimin yerine üç kişilik bir kurul tayin edilmiştir. Bu kurul, Dev — Genç merkez revizyonist klığı ile Mihri Belli revizyonistlerinin uzlaşması temelli üzerinde kurulmuştur. Parçalanmış ve birbirine düşmanlık körükleyen revizyonist klikler, proleter devrimci hareket karşısında hemen uzlaşmakta ve revizyonist bir kutsal ittifak kurmaktadır. Onların bu tutumu, revizyonizmin ikiyüzlülüğünü daha da açığa çıkarmaktadır. Revizyonistler bütün Hukuk Fakültesi öğrencilerinin güvenini kazanmış olan yönetimi kendi dar klik menfaatleri için feshetmekte tereddüt etmiyorlar. Yine revizyonistler, düştükleri sağ oportünizmin ve pasifizmin batağında, son bunalım döneminde Ankara'da en başarılı faaliyeti yürüten, bütün şehirde binlerce bildiri yayan, gecekondu semtlerini afişleyen, düzenli ve aktif bir çalışma yürüten devrimci bir örgütün yönetimini gözlerini kırpmadan feshedebiliyorlar. Çünkü onlar için önemli olan, halkın davasının savunulması ve gençliğin birliği değil, dar klik menfaatleridir. Dev — Genç merkez yöneticileri, her konuşmalarında Proleter Devrimci AY. DİNLİK'in fikirlerini tekrarlıyorlar. Ve bu fikirleri bildirilerine temel alıyorlar. Öte yandan, yolladıkları fesih mektubunda bu fikirlere ve tutuma saldırıyorlar. Böylece ikiyüzlülüğün zirvesine çıkıyorlar. Proleter devrimci tahlillerin ve şiarların benimsemesi, proleter devrimcilerini sadece sevindirir. Ama görüyoruz ki, bu tahlillerin doğruluğu karşısında revizyonistler ikiyüzlü bir tutumla bu tahlilleri

lafta benimser görünüp, en büyük düşmanlığı proleter devrimcilere karşı göstermekte ve pratikte devrimci tahlillere en zıt olan tutuma saplanmaktadır.

Bütün bunlar bize neyi öğretiyor? Revizyonizm ve oportünizm, hangi ideolojik kisve altında ortaya çıkarsa çıksın, halkın davasına sırt çevirip, dar bir çevrenin menfaatlerini her şeyin üzerinde tutar; bu tutumla yığınları bölmeye, yığınlar üzerinde baskı kurmaya çabalar ve böylelikle burjuvaziye hizmet eder.

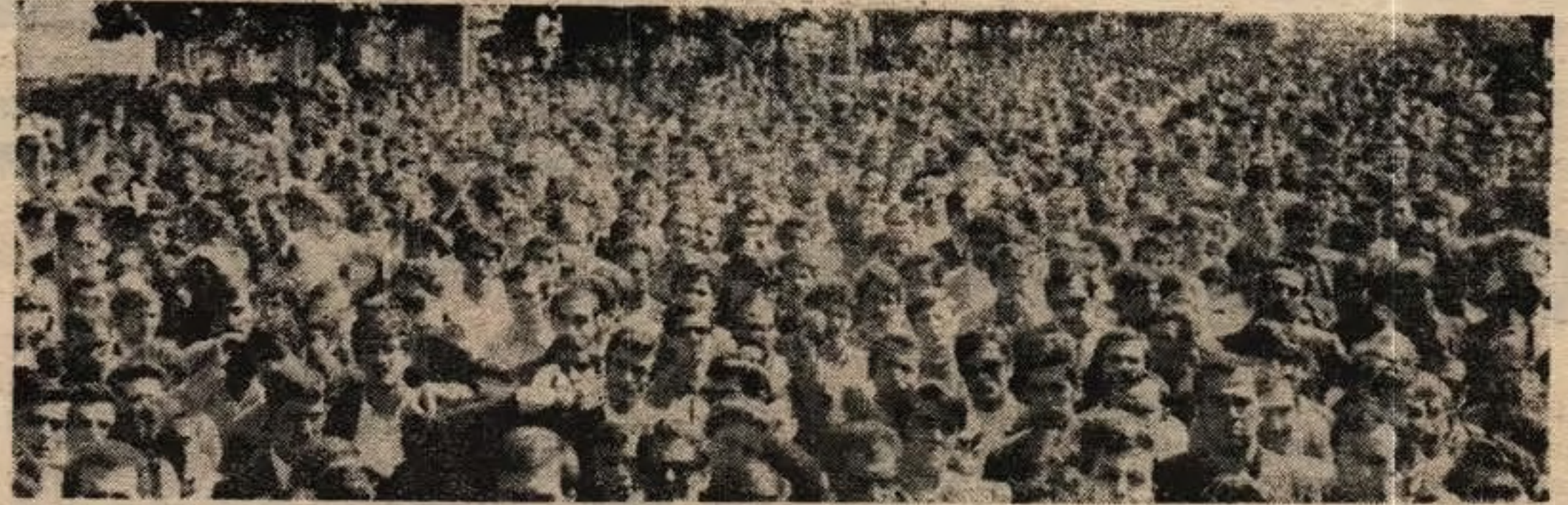
DAĞINIKLIK BİRLİĞE DÖNÜŞECEKTİR

Bugün gençlik kitlelerinin BİRLİĞE ve AKTİF MÜCADELEYE ihtiyacı var. Dar klik menfaatlerini izleyenler, genç insanlar olarak bu tekkeci yolu terketmelidirler. Bunu yapmadıkları takdirde, parçalanmaya ve çökmeye mahkûmdurlar. Gençliğin dağılımı mutlaka zıttına, yani BİRLİĞE dönüşecektir. Gençlik kendisini pasifizme sürüklemek isteyen bütün engelleri yenecektir; bütün revizyonist tutumları yere çalacaktır. Gelişme bu yönde hızlanmaktadır. Çünkü emperyalizmin boyunduruğu altında olan bir ülkede gençliği dağıtmaya ve pasifizme esir etmeye imkân yoktur. Devrimci gençlik yakın geçmişte verdiği kitle mücadeleleriyle bunu ispatlamıştır ve ispatlayacaktır. Bunun için bütün gençliğin birliği uğruna mücadele edelim. Başkan Mao diyor ki: «Bazıları bir zaman için meseleyi berrak göremeyebilirler; aldatılmış olabilirler veya bazı hatalar işleyebilirler. Fakat devrim yapmak istedikleri sürece, meselenin özünü öğrendikten ve revizyonizmin gerçek niteliğini tanıdıktan sonra, devrimci pratiğin ateşi içinde sonunda revizyonizm den kopacaklar ve Marksizm — Leninizm tarafında saf tutacaklardır.»

Marksist — Leninist saflarda toplanan arkadaşlar bu sözün ne kadar doğru olduğunu gösteriyorlar. İçimizdeki küçük burjuva kahınlıları, bizi klikçiliğe bağlayan veya gençliğin birleşmesi uğruna mücadeleden alıkoyan bütün engelleri yokedelim.

GENÇLİK KİTLESİNE GÜVENELİM!

Gençliği pasifizme ve dağılmaya sürükleyen küçük burjuva ideolojisi neydi? Bu ideoloji, gençlik kitesine güvenmeyen, gençliği bir sürü olarak gören ve üç beş seçkin gencin her şeyi başarabileceğini savunan görüştü. Bu görüştür ki, gençliğin geniş kitesinin devrim safına KARARLI olarak kazanılmasına önem vermedi ve bu uğurda yapılan çalışmalarını baltaladı. Bu görüştür ki, birinci derecede gençlik kitesine güvenmek yerine, malzemeye güvenmek fikrini yaydı. Geniş gençlik kitlelerini pasifleştirdi ve bugün üniversitelerin savunulmasını üç beş kişiye bırakma durumunu doğurdu. Oysa, birinci derecede önemli olan İNSAN'dır. Malzeme bakımından emperyalizm bizden üstündür. Faşistler devletin geniş kaynaklarına dayanmaktadır. Devrimcilerin üstün olduğu nokta nedir? HALKIN DAVASINI SAVUNMAK. Bunun içindir ki, devrimciler, menfaatlerini savunduğu yığınları aktif olarak kazandıkları zaman düşmanı altedebilir ve düşmanın malzeme üstünlüğünü yenebilirler. Emperyalistler ve faşistler ne kadar malzeme üstünlüğüne sahip olursa olsun, üniversite gençliği devrim saflarına aktif savaşçılar olarak kazanılmışsa, gericiilerin malzeme (Devamı sayfa 2 de)

ÇKP'de Çatışma
Şiddetlenecektir

2. Sayfada

Bengal Halkının
Mücadelesi

3. Sayfada

Çorum İlinde
Sınıfların Tahlili

4 ve 5. Sayfada

CHP'de Çatışma Şiddetlenecektir

Yüksek komutanların 12 Mart muhtırasıyla patlak veren hükümet buhranı, CHP içinde büyük sarsıntılara yol açtı. CHP'nin Erim kabinesine katılmasına ve hükümetin desteklenmesine karşı çıkan Ecevit ve Merkez Yürütme Kurulu, İnönüyle çatıştı ve toplu halde istifa etti. 22 - 24 Mart günleri, CHP Parti Meclisi'nin de istifa edeceği ve olağanüstü kurul taya gidileceği söylentileri yaygındı. Bu takdirde kurultay, Ecevitçiler ile İnönü, Satır ve taraftarları arasında çok sert bir mücadeleye sahne olacaktı. Ecevit'in ve Merkez Yürütme Kurulunun istifası üzerine, ülke çapında CHP örgütleri karıştı. Çaycuma'dan, Konya'dan, Ege örgütlerinin Ecevit'e bağlılık telgrafları ve kurultay talepleri gelmeye başladı. Bu arada, CHP meclis grupları, Erim hükümetine katılma ve destekleme kararı alarak İnönü ve Satır'ın yanında yer aldılar. Bu hava içinde toplanan Parti Meclisi, yine Ecevit kadrosundan Şeref Bakışık'ı Genel Sekreterliğe getirdi. İki gün sonra da, yeni Merkez Yürütme Kurulu seçimleri yapıldı. Bu seçimlerde de Ecevitçiler merkez yönetime hakim oldular. Genel sekreter yardımcılıklarına, Ecevit taraftarı olan Kâmil Kırıkoğlu ve Mustafa Üstündağ getirildi. Olağanüstü Kurultay söylentileri ortadan kalktı. Ecevit, bir konuşma yaparak yeni parti kurmasının söz konusu olmadığını belirtti ve «Benden öyle kolay kolay kurtulamıyacaklar» dedi. İnönü, CHP teşkilatlarına yayınladığı mesajda, parti içindeki bunahımın bittiğini iddia etti ve CHP'yi, elele vererek «büyük görevlere» hazırlanmaya çağırarak, Mart ayının son günü, İnönü'nün politikadan çekileceği haberleri basında yayınlanırken, Ecevit bir gövde gösterisi yapmak üzere İzmir'e hareket etmeye hazırlanıyordu.

CHP içindeki buhranın anlamı nedir? Kim kiminle, niçin mücadele ediyor? Buhran gerçekten sona ermiş midir?

Bütün bu soruları cevaplandırmak için, CHP'nin sınıf niteliğini doğru bir şekilde kavramalıyız.

CHP İÇİNDE İŞBİRLİKÇİ BÜYÜK BURJUVAZİ, ORTA BURJUVAZİ VE KÜÇÜK BURJUVA REFORMCULUĞU

Emekçi halkın gelişen mücadelesi, Türkiye'deki hakim sınıfların bölünmesine, aralarındaki gelişmelerin keskinleşmesine yol açtı. Emperyalizm ve yerli işbirlikçileri, artık hakimiyetlerini AP vasıtasıyla yürütemez duruma gelince, yeni bir iktidar formülü aramaya koyuldular. Hükümet buhranının 12 Mart muhtırası ile patlak vermesi üzerine, sömürü ve zulüm düzenini koruyacak, «modern, laik, Atatürkçü» görünümünü, NATO Genel Sekreteri Birinci Siyasi Yardımcısı Osman Öcalı'nın ifadesiyle, «istikrarlı» bir hükümetin kurulması hakim sınıflar için acil mesele oldu. Yeni iktidarın «kuvvetli ve inandırıcı» olması için, gerek CHP'nin ve gerekse CHP dışındaki bir kısım teknokrat aydınların kabineye dahil edilmesi gerekiyordu. Erim, emperyalizme ve işbirlikçi burjuvaziye «daha verimli hizmetlerde» bulunmak için CHP'den istifa etti. İnönü, memleketin hükümet boşluğunda bırakılmaması için hükümetin desteklenmesi ve Sunay'ın istediği şekilde, şartsız olarak «yardımcı olunması gerektiğini» belirtti. CHP içindeki sağ kanadın önde gelen bir temsilcisi olan Satır, Erim ile İnönü arasındaki bütün temaslarda aracı rolü oynadı. Bu durumda Ecevit ve Merkez Yürütme Kurulu, yüksek komutanların muhtırasının CHP'yi bölmeye ve Ortanın Solu hareketini «yenik düşürmeye» yönelik bir darbe olduğunu iddia ederek istifa ettiler.

CHP'ye esas damgasını vuran herşey-

den önce büyük burjuvazidir. İşbirlikçi büyük burjuvazinin ve kısmen topraklara laarının siyasi temsilcileri, CHP'ye hakim olan esas unsurdur. İşbirlikçi burjuvazinin ve toprak ağalarının yanısıra, CHP içinde orta burjuvazinin, zengin köylülerin ve küçük burjuvazinin de geniş ölçüde siyasi varlığı söz konusudur. Bir yanda orta burjuvazi ve zengin köylüler ile diğer yanda işbirlikçi büyük burjuvazi arasında ki menfaat gelişmesi, farklı siyasi ve iktisadi talepler ve ardi arkası gelmeyen çatışmalar şeklinde kendini belli etmektedir. Ortanın Solu hareketi, esas olarak orta burjuvazinin ve zengin köylülerin talepleriyle küçük burjuvazinin reform taleplerinin kaynaştırılması hareketidir. Büyümek isteyen sanayi burjuvazisi, dış ticaretin devletleştirilmesini veya hiç olmazsa «düzenlenmesini», sanayinin gelişmesini, emperyalizmin ve büyük tekel lerin çıkarlarına karşı yerli sanayinin korunmasını, köylük bölgelerde yarı - feodal ilişkilerin zengin köylülük lehine geliştirilmesini istiyor. CHP içindeki anti - emperyalist küçük burjuva reformcuları ise, daha demokratik bir tutum içinde dirler. Bu unsurlar, topraksız köylülerin mücadelesini desteklemek, işçi sınıfı için genel grev hakkı talep etmek gibi tavırlar takınabiliyorlar. Özellikle CHP'nin gençlik teşkilatı olan Sosyal Demokrasi Dernekleri içinde yaygınlaşan bir görüşler, emekçi halkı kendi yararına bir o deposu haline getirmek için bazı tüzviler vermeye mecbur olan orta burjuvazinin de işine gelmektedir.

CHP içinde birbirleriyle mücadele halinde olan işbirlikçi burjuvazi kanadıyla orta burjuvazi ve küçük burjuva reformculuğu arasındaki ortak nokta, gerici parlamentarizmin savunulmasıdır. Gerçekte, gerici parlamentarizmin noktasında birleşmesi, orta burjuvazinin siyasi hareketinin cılızlığı ve reform taleplerinin nasıl her an işbirlikçi burjuvazi tarafından kullanılabilirliğini çok çıplak bir şekilde göstermektedir. Gerici parlamentarizm yoluyla tekelci büyük burjuvazi, orta burjuvazinin ve küçük burjuvazinin siyasi hareketine hakim olabilmekte, onların ileri sürdüğü reform taleplerini kendi politikasına tâbi kılabilir. Ecevit'in temsil ettiği Ortanın Solu hareketi, hiçbir zaman gerici parlamentarizme karşı çıkmıyor. İşbirlikçi burjuvazi ile bu noktada arasındaki uzlaşmayı yıkamıyor. İşbirlikçi burjuvaziye ve toprak ağalarına karşı açık ve kesin bir mücadele sürdürüyor. Bu kararsızlık, emperyalizm tarafından sömürülen ülkelerde yükselmek isteyen sanayi burjuvazisinin anti - emperyalist niteliğinin ne kadar tutarsız ve teslimiyetçi olduğunun çarpıcı bir örneğini teşkil etmektedir.

ERİM KABİNESİ VE ORTA BURJUVAZİNİN ÇIKMAZI

Emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin yeni bir iktidar formülü için CHP'yi de kullanmak istemeleri, CHP içindeki orta burjuvaziye ve küçük burjuva reform-

Gelecek Sayıda

HUKUMET PROGRAMININ ELEŞTİRİSİ

culuğunu işte bu gelişme içinde yakala- dı. Ecevit ve kadrosunun Erim kabinesine katılmamak istemesi, aslında bu yeni iktidar formülü içinde kendi temsil e' leri sınıf güçlerine boyun eğdirileceğini sezme- lerinden ileri geliyordu. Gerek Ecevit, gerek Ecevit'in Merkez Yürütme Kurulu çevreleri, gerekse SDDF sözcüleri, Erim' in Başbakanlığa getirilmesinin ve CHP'nin hükümete dahil edilmesinin, CHP içindeki sağ kanatla Sunay'ın ve yüksek komutan- ların oyunu olduğunu çeşitli şekillerde ifa- de ettiler. Ecevit, yaptığı basın toplantı- sında kurulan hükümette hiçbir şekilde CHP'nin iktidarda sayılmayacağını, Orta- nın Solunu hükümet içinde görev alması- nı tamamen işbirlikçi burjuvaziye tâbi ol- mak demek olacağını imâ etti. Ecevit'in ve Merkez Yürütme Kurulu'nun istifası, CHP içinde işbirlikçi burjuvaziye karşı girişilmiş bir hücumdur. Ne var ki, yu- karıda sözünü ettiğimiz, gerici parlamen- tarizme bağlılık, bu hücumu şimdilik faz- la ileri gitmesini önledi. Ortanın Solu ha- reketi, bir yandan Erim kabinesinin bir «bürokratlar faşizmini» temsil ettiğini ilân etmek, beri yandan da, hâlâ bir iki yıl sonra seçim yoluyla iktidara gelmek hayallerini sürdürmek gibi oldukça garip bir durumdadır. Gerici parlamentarizme bağlı olan CHP içindeki orta burjuvazinin ve küçük burjuva reformculuğunun hare- keti, Mart ayının son haftası içinde ancak ilk istifa jestini yapacak ve yeni Merkez Yürütme Kuruluna hakim olarak mevzile- rini koruyacak ölçüde mücadele edebildi. Bundan daha ileri gitmeye, olağanüstü ku- rultayı toplamaya ve açıkça İnönü'nün temsil ettiği kanada karşı kesin mücade- leye girmeye cesaret edemedi. Ecevitçiler, İnönü'ye karşı kesin bir mücadeleye giriş- menin CHP'ye ne kadar oy kaybettirece- ğinin hesabını yaptılar, bu yüzden daha ileri gitmeyi göze alamadılar ve hep o ge- rici parlamentarizme bağlılık yüzünden, seçim yoluyla iktidara gelmek ve düzeni değiştirmek ham hayali yüzünden, işbirlik- çi burjuvazi önünde bir kere daha dura- ladılar. Emekçi halktan korkan ve bu yüz- den devrimci bir tutum takınmayan or- ta burjuvazi, işbirlikçi burjuvazinin par- lamentosuna mahkûm olduğu sürece, bu çıkmaza tekrar tekrar düşecektir.

CHP İÇİNDEKİ MÜCADELE ŞİDDETLENECEKTİR

Bununla beraber, CHP içindeki müca- dele önümüzdeki günlerde daha da şiddet- lenecektir. Orta burjuvazi ile işbirlikçi burjuvazi arasında çok kesin bir ayırım ve kutuplaşma yoktur, ama bu ayırım ve gelişme, yine de gerçektir. Bugün CHP içinde her iki taraf ta mevzilerini okru- makta ve yeni mücadelelere hazırlanmak- tadır. İnönü, parti örgütlerini yayınladığı mesajda bir yandan bunahımın bittiğini iddia ederken, beri yandan meclis grupla- rıyla teşkilatı, milletvekilleriyle merkez yönetimini birlikte çalışmaya çağırarak ihtiyacı duyuyordu. Neden? Kendisi de bu mücadelenin kolay kolay bitmeyeceğini bildiği için. Ecevit ve 40 kadar arkadaşı- nın Erim kabinesine güven oyu vermeye- ceği yolundaki haberler, şiddetli çatışma- ların yeniden patlak vermesinin ne kadar yakın olduğunu gösteriyor. Beri yandan, Türkiye'de hakim sınıflarla emekçi halk yığınları arasındaki mücadele her geçen gün şiddetlenmektedir. Hakim sınıfların yeni iktidar formülü, her şeyden önce iş- çi ve köylü yığınlarına karşıdır, ondan son- ra, orta burjuvaziye ve küçük burjuvazi- ye de karşıdır. Önümüzdeki yıllarda, işçi - köylü kitleleri müazzam bir devrimci güç olarak gelişeceklerdir. Orta burjuva- zinin siyasi hareketi için tâyin edici an, işte o zaman gelmiş olacak. Halkın dev- rimci mücadelesi, bu danışıklı dövişü yi- kacaktır. Halkın devrimci mücadelesi, bi- tün hakim sınıf kurumlarını parçalayacak, bu arada, emperyalizm çağında devrimci bir harekete önderlik etmesi imkânsız o- lan orta burjuvaziye de, iki kamp arasın- da, işbirlikçi burjuvazinin karşı - devrim ci kampıyla proletaryanın ve yoksul köy- lülerin devrimci kampı arasında kesin tercih yapmak zorunda bırakacaktır. Or- ta burjuvazinin cılız parlamentocu siyasi hareketi bu kesin duruşma ile silinince- ye kadar, CHP içinde geçici uzlaşma ve sertleşen mücadele dönemlerinin birbirini izlemesi kaçınılmazdır.

YENİ ÇIKTI

ENVER HOCA Sosyalizm Yolunda Mücadele ve Zaferle Dolu Yirmi Beş Yıl

İsteme Adresi : Adakale Sokak 28/1, Kızılay Ankara (İsteyenlere posta pulu karşılığında gönderilir.)

AYDINLIK
YAYINLARI

3 TL.

GENÇLİĞİN BİRLİĞİ İÇİN

(Baştaraf Sayfa 1'de)

üstünlüğü boşa çıkar. Ama gençlik yığınları devrim saflarına kazanılmamışsa, bu uğurda çalışmamış- sa, geniş gençlik kitleleri sadece devrimcileri alkış- lıyor fakat mücadeleye sokulmuyorsa, o zaman em- peryalizm üniversiteye malzeme üstünlüğüyle hakim olabilir ve öğrenciler faşist hakimiyete boyun eğ- rek derslere devam ederler. Bütün gücümüzle ge- niş gençlik yığınlarının devrimci mücadeleye aktif olarak katılmasını sağlamalıyız. Politik çalışmaya büyük önem vermeliyiz. Aktif kitle mücadelesini geliştirmeliyiz. Gençlik kitlelerine güvenmeliyiz. «Gençlik kitleleri sürüdür, adam olmaz» görüşünü yıkmalıyız. İNSAN unsuru aktif olarak bizimle be- rabir olduğu zaman, davâ zafer yolundadır. Malze- me, bilinçli insanın elinde değer kazanır.

Emperyalizme ve zulme karşı bütün gençliğin birliğini sağlamak ve halk kitleleriyle kaynaşmak için alınması gerekli ACİL TEDBİRLERİ bir daha

ACİL TEDBİRLER

- Dev - Genç içinde klikler arasındaki post kavgasına derhal son verilmelidir.
- Dev - Genç içinde hotzotçuluğa ve devrimci gençler arasında düşmanlığın körüklenmesine son verilmelidir.
- Devrimci yayın organlarının satışı engelleme gayretleri durdurulmalıdır.
- İlerici gençliğin faşizme karşı en geniş bir- liği sağlanmalıdır.
- Bu amaçla, faşizme karşı olan gençlik kitlele- ri içinde demokrasi hakim kılınmalı, sosyalist olma- yan demokratik gençlik kesimlerine de söz hakkı tammalıdır.
- Sosyal demokrat gençlik, özellikle faşizmle uzlaşma noktalarından eleştirilmeli ve onları karâr- lı demokrasi saflarına kazanmak için çalışılmalı, faşist gençlikler tutumları terk edilmelidir.

● Örgüt içinde tüzük mutlaka hakim kılınmal- dır. Bütün Dev - Genç örgütlerinde demokrasi düş- manı ve örgüt yıkıcısı tutumlara son verilmelidir. Bu yolla, demokrasi temeli üzerinde sıkı bir disiplin kurulmalıdır.

● Belirli bir kiliğin hakimiyetini sağlamak için yapılan bütün ihraçlar iptal edilmelidir.

● Bütün örgütlerde yapılacak demokratik kong- relerde seçilecek delegelerin katılacağı Dev - Genç Olağanüstü Kurultay en kısa sürede toplanmalıdır.

● Bu Olağanüstü Kurultay toplanana kadar, bi- tün grupların güvenliğini kazanmış kimselerden olu- şan bir Merkez Yürütme Kurulu, İstanbul ve İzmir için aynı nitelikte Bölge Yürütme Kurulları seçil- melidir.

● Dev - Genç geniş gençlik yığınlarını birleş- tiren ve halk yığınlarıyla kaynaşan bir politika uy- gulamalıdır. Dev - Genç'i pasifizme sürükleyen kü- çük burjuva anarsizmine son verilmelidir.

«Pakistan bölünemez ve bölünmeyecektir. Zira ne Batı Doğusuz, ne de Doğu Batısız yaşayabilir.»

YAHYA HAN (Pakistan Devlet Başkanı)

«Batı Pakistan, Doğu Pakistan'dan ayrılırsa bu ulusumuz için felâket olur. Doğu Pakistan komünizme kayar.»

Z. ALİ BUTTO (Batı Pakistan'da güçlü olan Halk Partisi lideri)
«Batıyı biz besleriz, ama onlar bize kafalarını bile çevirmezler. Bu sefalet son vermek için şunu istiyoruz: Doğu'yu biz idare edelim. 1700 kilometre ötede oturan beyler değil...»

MUCİBÜRRAHMAN (Doğu Pakistan'da güçlü olan Avami Partisi lideri)

Doğu Bengal'de bir haftadır bağımsızlık savaşı veriliyor. Emperyalizmin, Batı Pakistanlı işbirlikçi patronların ve toprak ağalarının sömürü ve zulmüne karşı bayrak açan Bengal halkı, Svadin Bangla Deş'i yani Hür Bengal Ülkesini gerçekleştirmek için, üzerine Amerikan yapısı Patton tanklarıyla gelen Pakistan ordusuna karşı, mızraklarla, kılıçlarla, baltalarla, tirpanlarla, eski pash tüfeklerle karşı koyuyor. Mutki Füz Bangla Deş (Hür Bengal Kurtuluş Ordusu) ülkedeki köylük bölgelerin tamamına hakim. Cessore ve daha bir kaç şehri kontrolü altında tutuyor. Doğu Bengal'in büyük şehirleri Kurtuluş Ordusu tarafından kuşatıldı. Bengal halkı, bütün dünya halklarını kurtuluş mücadelesine yardıma çağırıyor.

Doğu Bengal'in hemen batısındaki Hint topraklarında (Batı Bengal eyaletinde) yaşayan Bengalliler sınırı aşarak kardeşlerinin aydınlarına gidiyorlar.

Bütün bu gelişmeler, yıllar önce başlayan ve her geçen gün şiddetlenen bir mücadelenin bugün ulaştığı noktadır.

EMPERYALİZMİN OYUNLARI

İngiliz emperyalistleri, 1947'de Hindistan'dan çekilirken mahut emperyalist «böl ve yönet» politikasını uyguladılar. Hindistan Milli Kongresi ve Müslümanlar Birliği adlı örgütleri işe koyarak, ülkeyi kanlı kardeş kavgalarına sürüklediler. Bunun sonucunda Hindistan'ın müslüman halkı İngiliz uşağı Müslümanlar Birliği örgütü aracılığıyla, Pakistan adı altında ortaya çıkan bir İngiliz dominyonunda toplandı. Bengal'in müslüman nüfusun yığın olarak bulunduğu Doğu bölgesi de, Doğu Pakistan adıyla bu devlete katıldı.

Bütün bu bölünmelerin baş plânlayıcısı İngiliz emperyalizminin temsilcisi Lord Curzon'du. Lord Curzon, Lozan Konferansında Türkiye halkının savaş alanında kazandığı bağımsızlığı masa başında geri almaya çalışan İngiliz delegesidir.

PAKİSTAN GERİCİLERİ BÜTÜN MİLLİYETLERİ BASKI ALTINDA TUTUYOR

Pakistan hakim sınıfları Pakistan'daki bütün milliyetleri baskı altında tutmaktadır. Beluciler, Sindler, Patanlar ve Pushtular çoğu Pencaplı olan Pakistan hakim sınıflarının şoven milli baskısı altındadır. Bu baskı, özellikle Doğu Bengal halkı üzerinde yoğunudur.

Bengal halkı proleteryaya önderliğinde zafere ulaşacaktır

Doğu Bengal Pakistan topraklarının altında birini meydana getirmesine rağmen, nüfusu bütün Pakistan nüfusunun yüzde 60'ına ulaşmaktadır. Doğu Bengal'in Batı Pakistan ile hiç bir coğrafi bağı yoktur. Bengal halkı Bengal dilini konuşmakta, Batı Pakistan'da ise başta Urduca olmak üzere diğer azınlık dilleri kullanılmaktadır. Pakistan'ın başlıca ihracatı, ve gelir kaynağı olan jüt, Bengal'de üretilmektedir. Bengal toprakları Pakistan'ın en verimli üretim alanıdır. Ancak bu topraklardan elde edilen bütün zenginlikler, Batılı patronların ve toprak ağalarının kasalarını doldurmaktadır.

Bengal halkı Pakistan'ın kuruluşundan beri, kendini ezen hakim sınıflara karşı, kahramanca mücadeleler vermiştir. Pakistan'ın yirmi yıllık tarihi Bengal halkının bitmez tükenmez mücadeleleriyle doludur. Bugün Bengal halkının Pakistan'dan ayrılmak için giriştiği mücadele, bir milli kurtuluş savaşıdır. Bunun kaçınılmaz olduğu, çok önceden emperyalist çevrelerce dahi tesbit edilmiştir. 14 Nisan 1969 tarihli İngiliz gazetesi Times şunları yazıyordu: «Gözlemciler Doğu eyaletlerinde bir ayaklanma hareketi patlak verdiği takdirde, Bengal milliyetçiliğinin kısa bir süre içinde tam anlamıyla bir milli kurtuluş savaşına dönüşmesini kimsenin önleyemeyeceğine inanmaktadır.»

TAVİZCİLİK Mİ, DEVİRİMCİLİK Mİ?

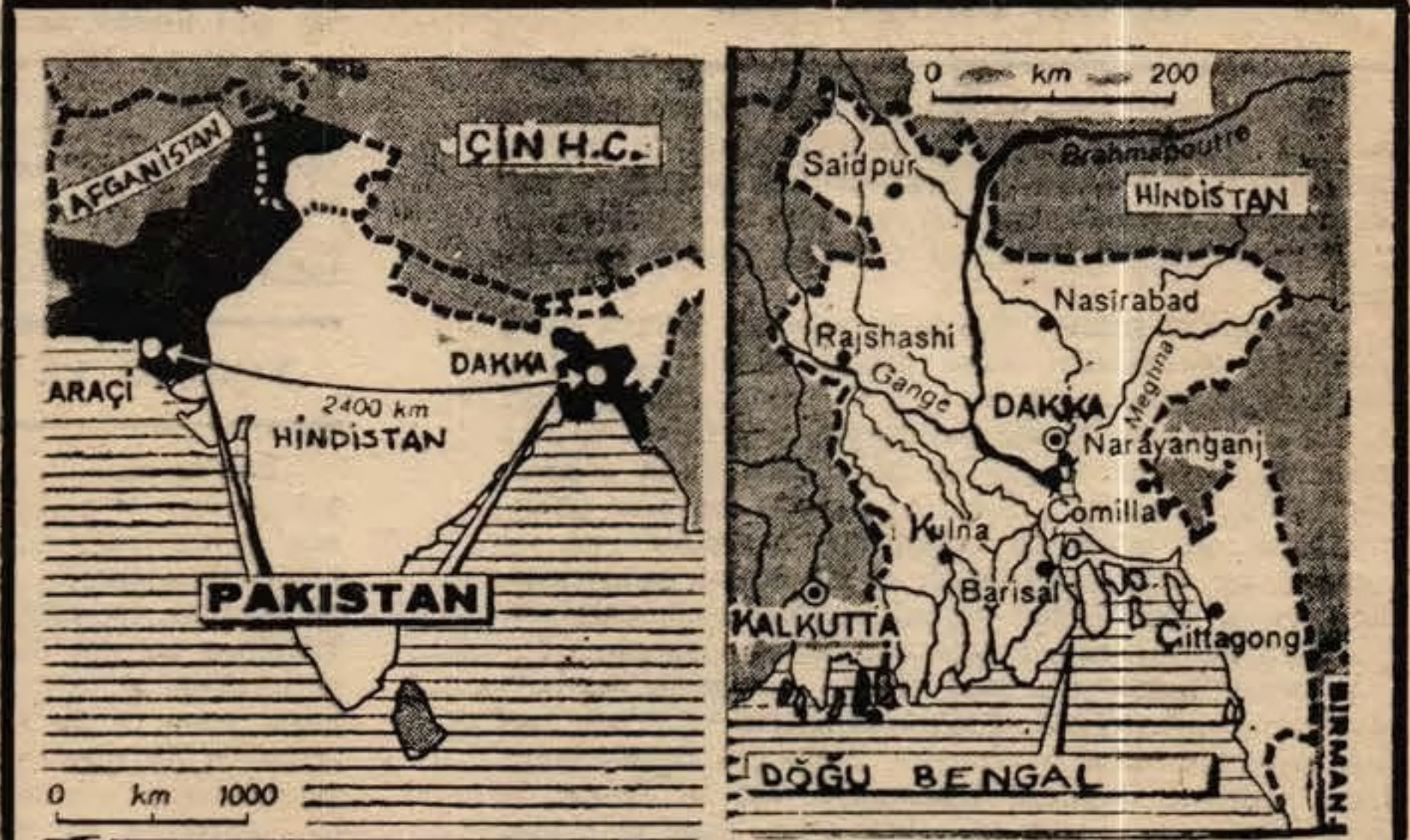
Bengal halkının mücadelesi içinde başından beri iki çizgi vardı. Bunlardan biri, Şeyh Mucibürrahman'ın temsil ettiği muhtariyet talebi, diğeri, Mevlana Başa'nın savunduğu tam bağımsızlık talebidir. Bengal milli burjuvazisinin örgütü olan Avami Birliği lideri Mucibürrahman, çeşitli uzlaşmalar yoluyla bazı demokratik hakları elde etme yolunu tutmuştu.

Rahman, Pakistan'ın, Pakistan Birleşik Devletleri şeklinde beş milliyeti kapsayan, beş bölgeye ayrılmasını önermişti.

Buna göre, her bölge kendi tarımını, sanayiini, bankacılığını, sigortacılığını, vb. denetleyecekti. Ayrıca, resmi dil olarak Urduca'nın yanı sıra Bengal dili de kullanılacaktı. Pakistan, CENTO ve SEATO'dan çıkacaktı. Rahman'ın bu programı, Bengal milli burjuvazisinin çıkarlarını savunmaktadı.

Aralık 1970'de yapılan Kurucu Meclis seçimlerinde Avami Birliği Doğu Bengal'de oyların yüzde 96'sını kazanarak 312 üyeli Pakistan Parlamentosunda 167 sandalye elde etti. Parlamentodaki ikinci güçlü parti ise Batı Pakistan burjuvazisinin temsilcisi Zulfikar Ali Butto'nun Halk Partisi'yd.

Yahya Han Kurucu Meclisin toplanması için, hazırlanacak Anayasasının esasları üzerinde iki partinin görüş birliğine varmasını istedi. Rahman ise Avami Birliği'nin mecliste çoğunluğu elinde bulundurduğunu ve bu nedenle Anayasayı tek başına hazırlayacağını ve Doğu Bengal'e geniş muhtariyet vereceğini açıkladı. Butto ise böyle bir meclisin çalışmalarına katılmayacağını bildirdi. Yahya Han da

Asya kıtasının güneyindeki üç büyük yarımada olan Hint yarımadasının iki yanında yer alan Pakistan, eski bir İngiliz sömürgesidir. İngiliz emperyalizmi 1947'de bu bölgeden ayrılırken, kendisinin kışkırtıp geliştirdiği Müslüman — Hindu ayrılığını daha da kızıştırıp ortaya Hindistan ve Pakistan adında iki devlet çıkmasını sağlamıştır. Pakistan, birbirinden 1700 kilometrelik Hint toprağı ile ayrılmış iki bölgeden meydana gelmektedir. Pencap, Sind, Belucistan, Kuzey Batı Sınır Bölgesi ve Doğu Pakistan (Doğu Bengal) adlarını taşıyan beş eyalete bölünen Pakistan'ın dört batı eyaletinin 770,000 kilometre karelik alanı üzerinde 58 buçuk milyon, Doğu Bengal'in 132,000 kilometre karelik toprağı üzerinde ise 70 milyon insan yaşar. Doğu ve Batı Pakistan'da yaşayan halkların dil ve milliyeti birbirinden farklıdır. Ayrıca, iktisadi birlikleri de söz konusu değildir. Tek ortak yanları dinleridir. Batı Pakistan'da bulunan Urduca konuşan Pencaplılar bütün ülkeye hakimdirler. Bütün askerî ve idarî kadroları ellerinde tutmaktadırlar. 22 Pencaplı aile bütün ülke ekonomisinin % 75'ini (sanayi işletmelerinin % 66'sını, sigorta şirketlerinin % 70'ini, bankaların % 80'ini kontrolunda bulundurmaktadır. Bütün Pakistan'da en ağır sömürü Doğu Bengal'de görülür. Doğu Bengal halkı Pakistan bütçesinin gelirlerinin % 90'ını sağlamakta; buna karşılık, bütçe giderlerinin yalnızca % 20'sinden faydalanmaktadır.

Müslüman olmayan Bengalliler, Hindistan sınırları içindeki Batı Bengal eyaletinde yaşamaktadır.

Mart başında yapılacak meclis toplantısını erteledi.

Olaylar, bağımsızlığı savunan ve «oydan önce piring» sloganıyla seçimleri boykot eden Başa'nın Milli Avami Partisi'nin haklı olduğunu ortaya koydu. Özellikle geniş köylü yığınlarından destek gören Milli Avami Partisi Batı burjuva çevrelerinde «Maocu» olarak nitelendirilmektedir.

Halkın mücadelesinin çığ gibi büyümesinin sonucunda Pakistan gericieleri şiddete başvurdular. Güttüğü politika ile Pakistan gericilerinin şiddet politikası karşısında Rahman çıkmaza düştü. O zamana kadar savunduğu muhtariyet sloganını atıp Bengal'in bağımsızlığını ilân etti. Pakistan gericilerinin Bengal'in başkenti Dakka'ya saldırmasından az önce, içinde bulunduğu durumu Rahman bir Fransız gazetecisine şöyle anlattı: «Eğer çarpışmaya karar verirlerse, iktidardan uzaklaştırılacağım ve benim adıma Nak-saltiler müdahale edecekler... eğer boyun eğer ve bir çok taviz vermediği kabul edersem gene otoritemi kaybedeceğim. Çok güç bir durumdayım.»

Emperyalistler, Bengal halkının mücadelesi içinde hareketin önderliğinin sola kayacağından telaşa düşmektedirler. İngiliz emperyalizminin borazanı BBC radyosu 29 Mart'ta yaptığı yorumda şunları söylüyor: «Şayet askerî yönetim ile Doğu Pakistan'ın idare edilmesi amaçlandıysa, bunun sonunda galip gelecekler hiç bir zaman Ravalpindi'deki ya da Karaçi'deki yöneticiler veya Rahman'ın kendisi olmayacaktır. Yönetim eninde sonunda Bengalli radikallere geçecektir. Bunların lideri de Mevlana Başa'dır. Başa'nın, bir ruhani lider olmakla birlikte bütün ilhamını Çin Halk Cumhuriyeti'nin Başkanı Mao Zedung'tan alır.»

BENGAL HALKI AYRILMA HAKKINA SAHIPTİR

Bengal halkının gerici şovenizme ve sömürüye başkaldırışı ve ayrılma mücadelesi emperyalistler kadar modern revizyonistleri de rahatsız etmektedir. Sovyet revizyonistlerinin uluslararası organı New Times, 27 Nisan 1969 tarihinde Berezov imzasıyla yayınlanan bir yazısında şu görüşü öne sürmektedir: «Yabancı gözlemcilerin ifadesine göre Pekin taraftarı aşırı unsurlar Doğu Pakistan'ın tamamıyla ayrılma talebini destek edecek kadar ileri gitmişlerdir. Ayrıca, Batı Pakistan'ın idarî yazısında bazı değişiklikler yapılması ve hali hazırda tek bir eyalet olarak birleşmiş olan çeşitli etnik grupların

Pakistan'ın parçalanması anlamına gelmektedir.»

Bu görüş Sovyet modern revizyonistlerine hakim olan büyük — devlet şovenizminin bir ifadesidir ve Lenin'in ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ilkesine taban tabana zıttır.

SVADİN BANGLA DEŞ ZİNDABAD

Hindistan ve Pakistan toprakları içinde bölünmüş olan Bengal, Hindistan yarımadasında Marksist — Leninistlerin en yaygın ve en güçlü olduğu bölgedir. Çarü Mazumdar'ın başkanı olduğu Hindistan Marksist — Leninist Komünist Partisi'nin önderliğindeki köylü yığınları bu bölgede silahlı mücadele tecrübeleri kazanmış ve bütün Hindistan'ın saran devrim ateşinin kıvılcımını tutuşturmuştur. Bugün Hindistan'daki Marksist — Leninist savaşçılara adını veren Naksalbari, Batı Bengal'in kuzeyindedir. Naksalbari savaşçıları Pakistan sınırının ötesinde de örgütlenmişlerdir.

Bu nedenle Doğu Bengal'de başlayan mücadele aynı zamanda Hindistan gericileri için de bir tehdit ifade etmektedir. Hindistan Başbakanı Indra Gandhi bir yandan Pakistan'ın zayıflamasını arzu ederken, diğer yandan mücadelenin ileride bütün Bengal'i saracağını düşünerek telaşa düşmektedir. Yine The Times bunu şöyle ifade ediyor: «Batı Pakistan'dan kopmuş bağımsız bir Doğu Bengal devleti ise, Hindistan sınırları içindeki Batı Bengal ile birleşme arzularının doğmasına sebep olabilir ki, böyle bir eğilim Yeni Delhi hükümetinin başını büyük dertlere sokar. Çünkü bu takdirde, Hindistan içinde de ayrılıkçı cereyanlar güçlenir ve ülke karışıklığı içine yuvarlanır. Bu bakımdan, Pakistan'daki buhran, Yahya Han'ı kuşlandırdığı kadar Bayan Indra Gandhi'yi de kuşlandırmaktadır.»

Bengal halkının kurtuluş mücadelesi durdurulamaz. Bengal halkı proleteryaya önderliğinde vereceği kararlı bir mücadele ile «Svadin Bangla Deş'i» (Hür Bengal Ülkesi) kuracak ve binlerce Bengallinin hancılarından çıkan «Svadin Bangla Deş Zindabad» (Yaşasın Hür Bengal Ülkesi) sloganı gerçekleşecektir.

Bengal'deki mücadele bize bir kere daha şunu öğretiyor: Ancak Marksizm — Leninizm — Mao Zedung Düşüncesiyle silahlanmış ve halk yığınları içinde kök salmış devrimci bir parti halk savaşını zafere ulaştırabilir. Devrimci mücadelede

Faşistler, İstanbul Büromuza ve D.D.K.O İstanbul Şubesine Saldırdı

27 Mart Cumartesi gecesi, bir grup faşist, içerde kimse-nin bulunmamasından istifade ederek, İŞÇİ — KÖYLÜ, Proleter Devrimci AYDINLIK İstanbul Bürosunun ve Devrimci Doğu Kültür Ocağı İstanbul Şubesinin kapılarını kırarak içeri girmişlerdir.

Faşistler büromuzdan iki

daktilo çalmış, çok sayıda dergi, broşür ve kitabı yırtmış, etrafı tahrip etmişlerdir. Devrimci Doğu Kültür Ocağının da çekmecelerini karıştırmışlar, buldukları kitapları yırtmışlardır.

Faşistler bu yaptıklarının karşılığını fazlasıyla ödeyeceklerdir.

ÇORUM İLİNDE SİYASİ

ÇORUM VE İLÇELERİ HAKKINDA GENEL BİRKAC SÖZ

Çorum bir tarım bölgesidir. 1967 yılında nüfusun % 80'i bucağ ve köylerde yaşamaktaydı ve çalışan nüfusun % 88'i tarım ve hayvancılıkla meşgul olmaktadır. Bugün bu durum değişmiş olsa bile yine de tarım ekonomisinin belkemiği olmaktan devam etmektedir.

Çorum bölgesinde üzerinde yaşayan nüfusa göre, ekilebilir toprakların alanı dardır. 1967 yılında toprakların dağılımı şöyle idi : % 43,6 ekili, dikili yerler; % 12 orman; % 25 işe yaramayan topraklar, % 19,4 çayır ve meralar. Bugün bu oran ekili, dikili topraklar lehine, ormanlar, çayır ve meralar aleyhine değişmiş olsa da, nüfus da arttığı için topraklar yine de dardır; bir kısım köylülerin topraklarını, genişletmeleri ancak diğerlerinin topraklarından atılmaları ile, yani mülksüzleştirilmeleriyle mümkün olmaktadır.

Çorum bölgesinde tahıl tarımı, en başta da buğday tarımı gelir. Ekili, dikili toprakların % 90'dan fazlası tahıl üretimine ayrılmıştır. Bunu çok düşük oranlarla endüstri bitkileri, baklagiller, bağ — bahçe ve sebze üretimine ayrılan topraklar izler. Tahıl ekili toprakların % 70 — 80'ini buğday ekili alanlar kapar. İkinci sırayı arpa alır. Bunları mısır, pirinç, çavdar, vs... takibeder. Bu yüzden buğday satıp satmadıkları, köylülerin hangi sınıfa girdiklerinin tespit edilmesinde oldukça doğru ve pratik bir ölçüdür. Çorum bölgesinde buğday satan bir köylü genellikle zengin bir köylü, buğday alan bir köylü de genellikle fakir bir köylüdür.

Buğdaygillerin en çok üretildiği bölgeler Merkez İlçe, Alaca, Sungurlu, İskilip'tir. Diğer başlıca ürünlerin yetiştirildiği bölgeler ise şöyledir : Pirinç; İskilip, Bayat, Osmancık ve Kargı'da, Kızıllırmak'ın geçtiği yerlerde üretilir. Meyvecilik ve sebzeçilik, ırmak ve derelelerin sulanabilir yerleri ile vadilerde yapılır.

Hayvancılık dağlık ve yaylalık bölgelerde yapılır. En çok koyun beslenir. Çayır ve meraların gittikçe azalması yüzünden hayvancılık gerilemektedir.

Çorum bölgesinde sanayi geridir. Bellibaşlı sanayi işletmeleri şunlardır : Çorum çimento fabrikası, un fabrikaları, çeltik fabrikaları, kiremit ve tuğla fabrikaları, küçük çapta onarım yapan atelyeler ve küçük imalat evleri, Alpogut ve Dodurga linyit kömür işletmeleri. Sanayinin geriliği yüzünden, modern sanayi proletaryası gelişmemiştir. Çok sayıda işçinin çalıştığı işletme vardır : Çimento fabrikası ve kömür işletmeleri. Toprak sanayiinde (kiremit ve tuğla) toplam olarak çok sayıda işçi çalışıyor, fakat bunlar bir sürü işletme arasında dağılmış durumdadır.

Çorum bölgesinde ticaret DP iktidarı döneminden beri hızla yaygınlaşmaktadır. Kasabalardan sonra kendi halinde yaşayan köyler de ticari hayatın içine itildiler. Köylülerin kendi el zanaatları çöktü ve çökmeye devam ediyor. Köylüler, hergün biraz daha artan ölçüde, ihtiyaçlarını kasaba ve şehir pazarlarından temin etmek zorunda kalıyorlar. Kendi ürünlerini de pazarlara götürüyorlar. Bu yolla bütün varlıkları emperyalizm ve büyük sermaye sahipleri tarafından talan ediliyor. Bu talana vurguncu ve tefeci tüccarlar da ortak oluyor ve hızla palazlanıyorlar. Ticaretin çerçevesi içine giren toprak da ufak bir azalışın elinde toplanıyor. Öte yandan şehir ve kasabalarda da el zanaatları ve imalatçılık yıkılıyor, onun yerini emperyalist tekellerin ve büyük sermaye sahiplerinin mamullerinin satıcılığı (yani ticaret) alıyor. Bu konulara ileride yeniden döneceğiz.

Çorum bölgesinde büyük toptancı, ithalatçı, ihracatçı pek yoktur. Yaygın olan perakende ticarettir. Toptan ticaret işlemi az miktarda Merkez İlçe'de vardır, o da merkezi İstanbul, İzmir, Ankara, Samsun olan büyük toptancı ve ithalatçıların birer başbayılığı düzeyindedir. 1967'de oto parçası ithal eden bir firma varmış. Bugün, bu sayıda bir miktar artma olsa bile önemli değildir.

Çorum bölgesinden dışarı satılan maddelerin başında buğday ve un gelmektedir; daha sonra Çimento gelir. İlin aldığı maddelerin çoğu Endüstri Maddeleri ile Besin Maddeleri'dir. Başlıca getirildiği iller, İstanbul, Ankara, İzmir, Samsun'dur. İlk turfanda sebze ise Ankara aracılığı ile Çukurova'dan sonra sırasıyla Çarşamba, Amasya, Marmara ve Ege Bölgesi'nden gelmektedir. Bunların Çorum bölgesindeki ticaret burjuvazisinin durumunu kavrayabilmek için belirtiyoruz.

ALACA VE SUNGURLU BÖLGESİNDE SINIFLAR VE SINIF İLİŞKİLERİ

A — KÖYLERDE SINIFLAR

Sınıfları birbirinden nasıl ayırdetmeli?

Alaca ve Sungurlu köylerinde sınıfları birbirinden ayırdetmek için, köylülerin sahip olduğu toprak büyüklüğü, yalnız başına bu, doğru bir ölçü olabilir mi? Olamaz. Çünkü, ilk önce, zengin köylüler sadece kendi toprakları üzerinde değil, diğer köylülerin topraklarını da işliyerek zenginleşmektedir. İkincisi, tarımda gittikçe artan ölçüde modern ziraat aletlerine, ücretli işgücüne, gübrelemeye, sulamaya vs. başvurarak bir kısım köylüler, küçük bir toprak parçası üzerinde de zenginleşmektedirler ve bu yönde hızla bir gelişme vardır.

Ücretli işgücüne başvurma sınıfları birbirinden ayırdetmek için bir ölçü olabilir mi? Olabilir. Fakat bu ölçü pratik değildir. Çünkü işgücüne düzensiz olarak başvurulmaktadır. Kimin ne kadar işçi çalıştırdığını bilmek zordur.

O halde ölçü ne olmalı? Ölçü köylülerin sahip olduğu toprak büyüklüğü ile birlikte, sahip oldukları çeki hayvanı (öküz, beygir) sayısı ve traktör, pulluk vs. gibi üretim araçları olmalıdır. Bu, oldukça doğru ve pratik bir ölçüdür. Meselâ 100 — 150 dönümden fazla toprağı ve bir traktörü olan bir köylü genellikle zengin bir köylüdür. Öte yandan, çeki hayvanı olmayan veya bir çift öküzü olan ve toprağı 50 dönümden az olan bir köylü genellikle fakir bir köylüdür.

Şimdi çalıştığımız Alaca ve Sungurlu köylerinde sınıflar ve sınıf ilişkileri üzerinde duralım.

YOKSUL VE TOPRAKSIZ KÖYLÜLER

Bunlar genellikle ya topraksız ya da çok az toprağı sahiptirler. 75 çinige kadar tohum ekilen toprağı sahip olanlar bu gruba girerler. (Bir çinik yarım teneke. Bir dönüme ortalama iki çinik tohum ekilir) Karak ve verimsiz topraklarda bu sınır 100 çinige ulaşır. Bir kısmının bir çift öküzü, karasabanı vardır, birkaç koyun, tavuk vs. beslerler. Bu gruba giren köylüler istisnasız bahar ve yaz aylarının büyük çoğunluğunu inşaatlarda işçilik yaparak geçirirler. Bir kısmı, hali vakti yerinde olan köylülerse azaplık, tirpancılık, harmancılık, aylıklık vs. yapar. Çobanlık yaparlar. Bir çift öküzü sahip olanların bir kısmı orta halli köylülerin toprağına da ortağına eker. Bunlar ancak bir çift öküzün işleyebileceği kadar toprağı ortak ekebilirler. Yoksul köylüler arasında ortaklık yapanların sayısı gittikçe azalmaktadır. Bir kısmı toprağına hali vakti yerinde köylülere ortağına vermektedir. Ortaklığın bu şekli gittikçe yaygınlaşmaktadır. Dolaştığımız köylerin çoğunda durum böyledir. Yoksul köylülerin bir kısmı da, hali vakti yerinde köylülere (özellikle traktör sahiplerine) toprağına parayla sürdürmektedir. Zamanla bunların çoğu şehre (en çok Ankara'ya) göçmekte ve geride kalan küçük toprağına da satmaktadır. Son yıllarda toprak satışında bir yükselme olmuştur. Satılan toprakların büyük çoğunluğunu yoksul köylülerin sattığını öğrendik. Yoksul köylüler arasında toprak satan alan yok denecek kadar azdır.

Son yıllarda Tarım Kredi Kooperatifleri köylülere borçla sun'ı gübre vermiştir. Gübreyi en az kullananlar ya da hiç kullanmayanlar yoksul köylülerdir.

Köylerden göç edenlerin sayısında son yıllarda artış olmuştur. Göç edenlerin çoğunluğu yine bu gruptandır. Kapıcılık, işçilik, bulasıcılık, hademelik gibi işlerde çalışmaktadırlar. Sürekli bir iş bulmak için can atmakta, fakat bulamamaktadırlar. Ankara'nın ve Çorum'un geçeköndü bölgelerini bunlar doldurmaktadır.

Çorum ilinde ve çevresinde yapılan bu inceleme, halk kitleleri içinde çalışan bütün devrimci arkadaşlara örnek olmalıdır. Ülkemizin sınıf tahlilini ancak böyle gerçeğe dayanan ve ayrıntılı bir inceleme ile ortaya çıkarabiliriz. Hepimiz kitle içinde çalışırken, kitlelerin öğretmeni olmadan önce, kitlelerin öğrencisi olmalıyız. Durum hakkında birinci elden bilgi toplamalı, bunu sistemleştirmeli ve bu bilgiyi devrimin hizmetine koymalıyız.

Hepsi Almanya'ya gitmek istiyor. Bir çoğu yazılmış, fakat bir türlü sıraları gelmemiştir. Bu işte de rüşvet döndüğü için, rüşvet verebilecek durumda olanların sıralarını ellerinden almaktadırlar. İşlerin den bazıları rüşvet yedirebilmek için varını yoğunu tüketmiştir.

Tarım Kredi Kooperatiflerinin verdiği kredilerden yoksul köylülerin payına düşen para gülmeye denecek kadar azdır. (250 lira civarında). Kooperatif, krediyi tarlaya ve mülke göre vermekte ve karşılığında köylülerin tarlalarını ipotek etmektedir. Bu yüzden yoksul ve topraksız köylüler ya hiç kredi alamıyorlar ya da çok az kredi alabiliyorlar.

Bunların hemen hepsi işçilik yaparak kazandıkları para ile yiyecek buğday satın alırlar. Çoluğunun çoğunun giyeceğini, okul eşyasını ve diğer acil ihtiyaçları karşılarlar. Karşılayamayanlar, varlıklı köylülere, hısımlarına, akrabalara, şehirdeki dükkancıya, partiyeye (manifaturacı) borçlanırlar. Borç faizleri yüksektir. (Aylık yüzde 6, yıllık yüzde 60 — 70). Particiler borca verdiği malın fiyatını bir kaç misli artırır.

Pazarda en az alış veriş yapanlar yoksul köylülerdir. Fakat yine de öldürücü pahalılık bunların hayatlarını çekilmez hale getirmektedir.

Yoksul köylülerin çocukları aç kalmak tehlikesiyle karşı karşıyadır. Onun için daha küçük yaşlarda çocuklarını azap olarak, çırak olarak, garson vs. olarak çalışmaya göndermektedirler.

Bunlar çocuklarını ya hiç evlendiremezler ya da binbir güçlüklerle ve yıllarca çalışarak biriktirdikleri parayı elden çıkarak evlendirebilirler. Evlerini yenileyemezler veya binbir güçlekle borçlanarak yenileyebilirler. Özellikle kavak ve söğüt yetişmeyen ova köylerinde ev yaptırmak çok güçtür.

Devlet dairelerinde işlerini yürütemezler. Devlet dairelerine gitmek bunlar için cehenneme gitmek gibidir.

Yoz ve rüşvetçi memurlar ve karakollardaki görevliler en fazla baskıyı ve en kötü muameleyi yoksul köylülere yapar.

Yoksul köylüler varlıklı köylüler tarafından ücretli işgücü ve borç faizi yoluyla, kasaba ve şehirlerdeki tefeci ve vurguncu tüccarlar tarafından, büyük sermaye sahipleri tarafından, ve inşaatlarda ücretli işgücü yoluyla müteahhitler tarafından sömürülürler.

ORTA KÖYLÜLER

Bunlar kendi içlerinde de aşağı, orta ve üst olmak üzere ayrılırlar. Aşağı orta halli köylüler, Alaca ve Sungurlu bölgesinde, toprağı verimli olup olmamasına göre genellikle 75 — 150 çiniklik toprağı ve bir çift öküzü sahiptirler. Bir çoğu, birkaç davar ve bir inek besler. Kendi ihtiyaçlarının dışında hayvan beslemeler. Bunlar yakın zamanlara kadar tarlalarını işleyerek geçinirlerdi. Fakat tarımın hızla ticaret alanına girmesiyle birlikte bunların durumu sarsıldı. Gelirleri giderlerini karşılayamaz oldu. Açık vermeye, borçlanmaya başladılar. Açıklarını ve borçlarını kapatabilmek için ek işler yapmak zorunda kaldılar. Bunlar kural olarak ücretli işgücüne başvurmazlardı gibi, kendileri gittikçe artan ölçüde işgücünü satarlar ve yoksul köylü haline gelirler. Aşağı — orta halli köylü ailelerinden bir veya birkaç kişi bahardan hasat zamanına kadar inşaatlarda veya benzeri yerlerde işçilik veya ustalık yapar. Traktörlerin yaygınlaşmasından beri bunların bir kısmı tarlalarını parayla traktörlere sürdürüp ailelik yapmayı daha kazançlı bulmaktadırlar. Yoksul köylülerden sonra tarlalarını en çok ortağı verenler ve satanlar bunlardır. Şehirlere göçenler, yoksul köylülerden sonra en çok bunların arasından çıkıyor. Ziraat Bankası kredilerinden ve Tarım Kredi Kooperatiflerinin gübrelere yoksul köylülerden sonra en az bunlar yararlanırlar.

İçlerinde buğday satan hemen hemen yoktur. Hatta bir kısmı buğday satın alır. Bunların pazarlarla ilişkisi yoksul köylülere nispetle daha fazladır. Bu yüzden vurguncu ve tefeci — tüccarlar tarafından daha fazla ve daha geniş ölçüde sömürülürler.

Sulak yerlerde tarlası olanlar patates, soğan, fasulya vs. satarak bir parça açığını kapatabilirse de, bu gruba dahil olan köylüler uzun müddet durumlarını koruyamıyor ve gittikçe açığa ve sefaletle sürükleniyor, yoksul köylü ya da proleter saflarına katılıyorlar.

Orta halliler ve yukarı — orta halliler bir miktar sömürüde bulunsalar bile kendileri de vurguncu ve tefeci — tüccarlar tarafından sömürülmektedirler. Orta halli köylülük hızla parçalanmakta, ufak bir kısmı zenginleşirken çoğunluk gittikçe daha kötü geçim şartlarına yuvarlanmaktadır.

Yukarı halli köylüler genellikle bir çift beygire ve ya iki çift öküzü sahiptirler. Bunlar, yiyeceğinden artırdığı bir miktar buğdayı satabilir. Bunun yanında sebze, meyva, üzüm gibi şeyler satabilirler.

Orta köylülere göre, «Paramın hiç bereketi yok» tur. Bir anda ceplerindeki üç beş kurusu tükendiğini görürler ve hayrete düşerler. «Köylünün ürünü para etmemektedir» ve «ne alsalar ateş pahasına» dir. Banka kredilerinden de şikâyetçilerdir. «Banka kredileri bir yarıya merhem olmamaktadır.» Çok kazanmak için : «İnsanın ya çok toprağı olmalı, ya da büyük sermayesi.»

Yeni bir zam, bir vergi, paranın değerinde bir düşüş veya düğün yapmak, ev yapmak, bilinmeyen bir zarara uğramak, bunların durumunu allak bullak etmektedir.

Nüfus hızla çoğaldığı için, bunların çoğunluğunun geleceği karanlıktır. Tarlalar yeni yetişen çocuklar arasında bölüşüldüğünde, her birine ancak bir «soğan tarlası» düşecektir. Bu yüzden orta köylüler, çocuklarını binbir güçlekle okutmaya veya bir meslek sahibi yapmaya çalışırlar.

İçlerinde koşusu (çift hayvanı) olanların bir kısmı ortaklık yapar, koşusu olmayanlar toprağına ortağına (ortakçıya) verir. Fakat çoğunluğu kendi işler. Karasaban ve öküz, bundan üç beş yıl önce çok yaygındı. Son yıllarda orta halli köylülerin birçoğu toprağına traktöre parayla sürdürüyor. Artan vaktinde de gidip işçilik yapıyor. Sadece traktörün süremediği bayır yerleri karasabanla sürüyor. Durumu daha iyi olanlar, yavaş ya-

İİFLARIN TAHLİLİ

vaş saplarını da traktöre çekirip dövdürüyorlar. Durumu kötü olanlar, yine bir ay döven sürmek zorunda kalıyor. Çünkü traktörün üzerinde döneceği sap, çok miktarda olmalıdır. Bu yüzden durumu kötü olan orta ve yoksul köylüler, tarlayı varlıklı köylülere, ortağa vererek ya da satarak bu işkenceden kurtulmaya çalışıyorlar.

Bunların da birçoğu Almanya'ya gitmek için yazıl-
mış, sıra beklemektedir. Birçoğu gitmek istediği halde
sıra gelmeyeceğini düşünerek yazılmamıştır.

Yoksul ve aşağı — orta köylüler buralarda köylülü-
ğün çoğunluğunu meydana getirmektedir.

ZENGİN KÖYLÜLER

Bunlar toprağın verimliliğine göre, 300 çinlik ve-
ya daha fazla toprağa sahiptirler. Fakat toprak büyük-
lüğü, zengin köylülere ayırdetmek için iyi bir ölçü de-
ğildir. Bazan daha az toprağa sahip zengin köylüler bu-
ekilebilecek büyüklükte) toprağa sahip olan orta köylü-
lündüğü gibi, meselâ 300 çinlik (yani 300 çinik tohum
ler de vardır. Zengin köylüler orta köylülerden ayıran
kıstas, bunların topraklarının yanısıra, mükemmel zi-
raatletlerine de sahip olmalarıdır. Bunlar genellikle bir
traktöre, bir biçer dövere, bir patosa, bir çift beygir
veya katırla beraber bir çift öküz, veya bunlardan bir-
kaçına sahiptirler.

Sungurlu'ya bağlı (K) köyünde 11 traktör sahibi
vardır. Bunların toprakları 400 çinik civarında tohum
alır; bir kısmının daha büyüktür. Kendi toprakların-
dan başka 2 — 5 ailenin topraklarını ortak ekerler.
Köyde bir patos vardır ve traktör sahiplerinden birine
aittir. Son yıllarda satılan toprakların çoğunu zengin
köylüler almıştır. Satıldıkları toprak çok azdır. Onu da,
daha elverişli yerden toprak satın almak veya kasaba-
larda veya şehirde daha kazançlı başka bir iş tutmak
için satarlar.

(M) köyünde traktör sahibi dört aile var. İkisinin
toprağı geniş; ikisinin daha az. Orada da bir patos sa-
hibi var. Aynı adamın traktörü de var. Bunlar kendi
topraklarından başka, 3 — 5 ailenin topraklarını ortak
ekiyorlar. En çok toprağı zengin köylülerin üst kesim-
leri satın almıştır.

Bunlar ortaklıktan başka parayla yoksul ve orta
köylülerin topraklarını işler, saplarını taşır ve döver-
ler.

Traktör sahipleri uzak köylerin topraklarını da or-
tak ekmektedirler. Meselâ : (K) köyündeki traktör sa-
hipleri (M) köyünün topraklarını; (C), (D), (S), köy-
lerindeki traktör sahipleri (C) köyünün topraklarını or-
tak ekıyorlar. (E) Köyünden bir traktör ve patos sa-
hibi, (F) köyünden 400 tenekelik toprağı ortak ekmiştir.

Zengin köylüler yoksul ve orta köylülerin toprak-
larını ortak işledikten başka onları satın almakta ve
gittikçe de topraklarını büyümektedirler.

Topraklarında azap, tırpancı, harmanıcı, vs. olarak
aylık ve mevsimlik işçi çalıştırmaktadırlar.

Bir kısım zengin köylüler tarımın yanısıra ticaret
ve nakliyecilikle de meşgul oluyor. Biz en çok saman
ve meyva (özellikle elma ve portakal) ticaretine rast-
ladık. Kamyon sahipleri on onbeş kuruşa aldıkları sa-
manı Doğu Karadeniz bölgesinde otuz kırk kuruşa sa-
tıyorlar. Adana ve Amasya bölgelerinden yükledikleri
elma ve portakalları kilosu yüz ilâ ikiyüz kuruşa sa-
tıyorlar ve kamyonlarla bütün kasabaların pazarlarını
dolaşıyorlar.

Bazı zengin köylülerin kasabalarda bir dükkânı ve-
ya Ankara, Sungurlu, Çorum'da bir veya birkaç arsa-
sı vardır. Zengin köylülerin bir kısmı zamanla köyü

terketmekte, şehre yerleşmektedirler. Şehre yerleşen-
lerin bazıları toprağını ortağa vermekte, bazıları paray-
la işletmekte, bazıları da satmaktadır. Bazı var-
lıklı köylüler, arsa spekülasyonu yoluyla iyice zengin-
leşmişlerdir.

Zengin köylüler, Ziraat Bankası'nın köylülere ver-
diği kredinin ve gübrenin en çoğunu alırlar. Buna kar-
şılık tarlaları bankaya ipotek edilir.

Bir kısmı, yoksul ve orta köylülere faizli borç ve-
rir, veya, para faizsiz, tarla icarsız olmak üzere yok-
sul ve orta köylülerin topraklarını işler. (Borç genellikle
ürün olarak değil de para olarak geri alınır.)

Alaca ve Sungurlu bölgesinde en çok buğdayı zengin
köylüler satar. Ayrıca sulak bölgelerde sebze yetiştirip
satanlar da vardır.

Zengin köylüler de kendi aralarında yukarı, orta
ve aşağı olmak üzere üç kesime ayrılırlar.

Zengin köylülerin yukarı kesimi, genellikle kasaba-
larda oturur; ve tarımın yanısıra ticaretle meşgul olan-
ların çoğu bu gruptandır. Zengin köylüler içinde en
çok krediyi bunlar alıyor. İşgücüne en çok bunlar baş-
vurur. Biçer — döver sahipleri, birkaç traktöre birden
sahip olanlar, hem traktörü, hem patosu olanlar, top-
rakları 500 dönümden fazla olanlar bu gruba girer.

Sungurlu'nun köylerinde bu gruba girenlerden ba-
zıları şunlardır :

Akçaköyün köyünden Musa ve Arif Yücel : Traktör-
leri ve patosları vardır. Toprakları 1500 dönüm civarın-
dadır. Sungurlu'da apartmanları vardır.

Evci köyünden Rifat Sarıyüce ve kardeşleri : Top-
rakları 1000 dönüm civarındadır. Traktörleri, apartman-
ları ve dükkânları vardır. Sungurlu'daki fırına ve ek-
mek fabrikasına ortaklırlar.

Kırankışla köyünden Hacı Nuri : Toprağı 2000 dö-
nüm civarındadır. Traktörü, Türk Petrol benzin satış
istasyonunu, apartmanı vardır. AP ilçe başkanıdır.

Yorga köyünden Memiş Tathsu : 1000 dönüm ci-
varında toprağı, traktörü, Ankara'da bir apartmanda
hissesi vardır. Hissesinin tutarı 2.000.000 lira civarında-
dır.

Tuğcu köyünde Şükrü Bulur : 1500 dönüm civarında
toprağı, bir traktöre ve bir kamyonu sahiptir.

Tuğcu köyünden Ali Ocaklı : Toprağı 1000 dönüm ci-
varındadır. Bir traktörü, Sungurlu'da apartmanı ve ma-
nifatura mağazası vardır.

Alacanın Büyükcemili köyünden biri, bir motor de-
ğirmenine sahiptir. Kendisi Ankara'da oturuyor ve
müteahhittir yapıyor. 1970 yılında köyden 100.000 li-
ralık toprak satın almıştır. Bu şahsın motor değirmeni-
ni bir traktöre ve bir patosa sahip olan başka bir aile
kira ile işletmektedir.

Bunların hepsi de, topraklarını ortağa vermeden ken-
dileri işletmektedir. Toprakları parça parçadır. Yani
büyük çiftlikler halinde değil, ayrı tarlalar halindedir.
Çünkü hepsi de topraklarını sonradan satın alarak ge-
nişletmişlerdir.

Zengin köylülerin daha aşağı kesimleri, Al-
manya'ya gitmek için yazılmışlardır. İçlerinde gidip
gelenler vardır.

Zengin köylülerin özellikle aşağı ve orta kesimleri
bir yandan ücretli işgücü ve borç faizi yoluyla yoksul
ve orta halli köylülerin sömürürken, öte yandan kendile-
ri de emperyalist tekellerin, büyük sermaye sahiplerinin
ve daha zengin köylülerin baskısı ve sömürüsü altın-
dadırlar. Bankalara faiz öderler. Yedek parça, benzin ve
mazot fiyatlarının ve diğer tüketim mallarının pahalı-
lığından şikâyetçilerdir.

Zengin köylülerin yukarı kesimleri ise, genellikle
büyük şirketlerin bayiliğini, mümessilliğini yapmaktadırlar.

BÜYÜK ÇİFTLİK SAHİPLERİ

İncelediğimiz bölgede eski büyük mülkler, nüfu-
sun artması ve alım satım yüzünden sürekli olarak
parçalanmış ve küçülmüştür. Bugün bazı yerlerde tar-
lalar o hale gelmiştir ki artık daha fazla bölünmesi
imkânsızdır. Sahiplerini doyuramaz hale gelen bu küçük
toprak parçaları, bir süredir yeniden zengin köylülerin
elinde birikmektedir.

Büyük çiftliklere gelince, bunların çok azı ayakta
kalabilmiştir. Biz iki tanesini biliyoruz : Haydar Be-
ye ait Teberik Çiftliği ile Alaca'da oturan Şahin Kaf-
kas'a ait Hüseyin Gazi Çiftliği.

Haydar Bey, eski DP milletvekillerinden ve Yassı-
ada mahkûmlarından Doktor Hacı Ali Dede Karginoğ-
lu'nun babasıdır. Bunların iki çiftliği varmış; Geven
Çiftliği çok önceleri Geven köylülerine satılmış. Fakat
yıllarca sonra köylülerin işlediği topraklara yeniden
sahip çıktılar. Hacı Ali Bey'in kardeşi Avukat Selim
Bey köylülerini mahkemeye verdi. Çiftliğin kendilerine
ait olduğunu mahkemede ispatı (!) etti ve davayı ka-

zandı. Peşinden köylülerin o güne kadar işlediklerinin
bedelini tazmin için dava açtı ve onu da kazanmak
üzereydi ki, fena halde kaybetti. Geven köylülerinin in-
tikamı kurşun olup Alaca meydanında Selim Bey'i de-
lik desik etti. Böylece davayı Geven köylülerini kazandı.
Bir daha da kimse cesaret edip toprakları köylülerin
elinden almaya kalkışmadı.

Külah, Gicili, Çelebibey, Ekmekçi, Tahirabad köy-
leriyle sınır olan Teberik çiftliği ise, hâlâ Haydar Be-
yin elinde köylülerin ortakçı ve ücretli işçi olarak insaf-
sızca soymanın ve köleleştirmenin aracıdır.

Hüseyin Gazi Çiftliği, şimdiki sahibi tarafından bir
başkasından satın alınmıştır. Teberik çiftliğinden da-
ha küçüktür. Çiftliği, biçer — döveri ve traktörleriyle
sahibi işletiyor. Geniş ölçüde ücretli işgücüne başvuru-
yor. Ayrıca bol miktarda kavak fidanı yetiştirip satı-
yor.

Çiftlik sahiplerinin yanında zengin köylülerin yu-
karı kesimi de bugün karşı — devrim safındadırlar.
Zengin köylülerin yukarı kesimleri; yoksul ve orta
köylülerini borçlandırarak yüksek faizler sızdırıyorlar.
Aynı zamanda içlerinden ticaretle meşgul olanlar, em-
peryalist tekellerin ve büyük sermaye sahiplerinin ba-
yiliğini, temsilciliğini alarak onların bir parçası haline
geliyorlar.

Bunların devlet dairelerinde, bankalarda, gerici par-
tiler üzerinde geniş etkileri ve itibarları var. Köylü-
lerin devlet dairelerine önemli bir işleri düştüğünde ön-
ce bunlara başvuruyorlar. Zengin köylülerin yukarı ke-
simi bir yandan bulundukları yerlerde emperyalizmin
dayanağı oluyor; öte yandan, işgücünü insafsızca sö-
mürdükleri, yüksek faizlerle yoksul ve orta köylülerini
borçlandırdıkları için, yarı — feodal bir karakter ta-
şıyorlar.

ALMANYA'YA İŞÇİ OLARAK GİDİP GELENLERİN DURUMU

Bunların, Almanya'da dışlarından tırnaklarından ar-
tırdıkları paralar Türkiye'ye gelir gelmez değer kazanı-
yor; gidip dönenlere, yoksul ve orta köylü kitlesine nis-
betle bir ferahlık sağlıyor. Bunlar, paralarıyla ya şe-
hir ve kasabalarda arsa, ev, dükkân satın alıyorlar, ya
birkaç ortak birleşip bir kamyon veya traktör satın
alıyorlar, ya da başka bir ticari işe atılıyorlar. Bu nis-
bi ve geçici ferahlık, hemen bütün köylü kitlesinde Al-
manya'ya gitmek isteğini kamçılıyor. Köylüler Alman-
ya'ya karılarını ve kızlarını da gönderiyorlar. İçlerin-
den bir kısmı arsa spekülasyonu, faizcilik ticaret vs.
yoluyla zenginleşse bile (bu da elbette geniş köylü kit-
lesinin daha çok yoksullaşması pahasına olabilir),
gerçekte bunların çoğunluğu için hayat seviyesindeki
nisbi yükseklik geçicidir. Çünkü paramın değerindeki
sürekli düşüşler, fiatlardaki sürekli yükselişler ve em-
peryalist tekellerin ve büyük sermayenin ezici rekabe-
ti, onların küçük sermayelerini kısa zamanda eritecek-
tir.

KÖY ÖĞRETMENLERİNİN DURUMU

Son dört beş yıl içinde Alaca ve Sungurlu çevresin-
de arsa satın alma furusu başladı. Bir çok varlıklı
köylü gibi öğretmenler de bu akımın dışında kalamadı-
lar. Pek çok öğretmen, maaşından arttırıp biriktirdiği
parayı arsaya yatırdı. Hatta bazıları aralarında birle-
şip kooperatifler kurdular. Kooperatif aracılığıyla al-
dıkları arsaları aralarında paylaştılar. Bu yolla serma-
yesini birkaç yüzbin liraya ulaştıranlar oldu. Bazıları
birkaç katlı apartman dikirdi. Bazıları öğretmenliği
bırakıp ticarete atıldı (nakliyecilik, kırtasiyecilik gibi).
Hatta beş on öğretmen birleşip bir tuğla fabrikası bi-
le kurdular.

Fakat kitlesi itibarıyla köy öğretmenlerinin duru-
mu yukarı — orta halli köylülerden daha iyi değildir.
Köylüler eskiden öğretmenleri kendilerinin üstünde im-
tiyazlı bir tabaka olarak görürlerdi; öğretmen olma-
nın önemli bir mevki işgal etmek sayılırdı. Şimdi durum
değişmiştir. Zengin köylülerin gözünde öğretmenlik es-
ki itibarını yitirmiştir. Bunların bazıları çocuklarını öğ-
retmen yapmaya bile razı olmuyor. Yoksul ve aşağı
orta köylüler için öğretmenlik hâlâ itibarlı ve rahat bir
meslektir. Hemen hepsi çocuklarını Hasanoğlu ilköğ-
retmen okulu giriş imtihanlarına sokuyorlar.

Köy öğretmenlerinin menfaati bugün devrimden
yanadır. Zaten mahallî gericiilerin en çok saldırısına
uğrayanlardan biri de bunlardır.

BU YAZIYA, GELECEK SAYIDA KASABALARDA SINIFLARIN DURU- MUyla DEVAM EDECEĞİZ.

Paris Komünü 100 yaşında

Tam bir asır önce 1871'de... 18 Martında 1871'in, ayaklandı Paris'in işçisi. Ayaklandı ve ilk kez bir işçi hükümeti kurdu dünyada. Kurdu ve yönetti Paris'i... Kurdu, yönetti ve savundu da!.. Emegi ile var olan ve salt emegine yar olsun istediği Paris'i, Fransız Thiers ve Alman Bismarck'ın kişiliklerinde tüm dünya burjuvazisine karşı savundu. Uğrunda gözünü bir an olsun kırpmadan ölmesini de bildi.

«... Hayır, Paris'in emekçi kadınları barış değil, kıyasıya bir savaşa istemektir!
... Bugün bir uzlaşma ihanettir!
... Bir tek kelime ile emekçinin kendi kendisini özgür kılmasını reddetmek olur!

Kuşatma sırasında altı ay acı çekmek ve ihanet görmek; altı hafta boyunca gücünü etmiş sömürücü cümlerle büyük bir mücadele; hürriyet davası için dö-külen oluk oluk kan: İşte bunlar bizim zafer ve in-tikam tınvanlarımızdır!

Son saat kaldı: Emekçilere yer açın, cellatları yı-kılsın gitsin! Eylem ve enerji!

Komüne yürekten bağlı olan Parisli kadınlar, bü-yük tehlike anında kendilerinin de — irtica kapıları-zorlayacak olursa; barikatlarda Paris Tabyalarının üstünde — tıpkı erkek kardeşleri gibi, komün, yani halkın zaferi için kanlarını dökmelerini bildiklerini isbat ede-ceklerdir.»

Ve ettiler de. İşte isbatı:

«... Ah babacığım, görsen; evli erkekler karılarını ve çocuklarını bırakarak bizimle geliyorlar. Tüfekli kadınlar gördüm; bizim saflarımızda yer alarak düş-mana ateş ederken «YAŞASIN KOMÜN» diye bağırı-yorlardı.»

Ve mertçe ölmesini de bildiler.

«Güzel yüzü ipekli elbiseler giymiş genç işçi ka-dınlar elde tabanca sekağa çıkıyor, topluluğa kurşun sıkıyor ve gururla gözleri kin dolu, «Beni hemen kurşuna dizin» diyorlardı. Penceresinden ateş edilen bir evde yakalanan bir tanesi, bağlanarak yargılanmak üze-re Versay'a götürüleceği sırada «Hadi, hadi» diye ba-ğırdı. «Beni oraya kadar götürmek zahmetinden kur-tarın, haydi!»

Bütün bu kadınlar, büyük bir görevi yerine getiren şehitler gibi sakin, dudaklarında bir küçümseme gü-lüşüyle kendilerini feda ederlerken, hemen oracıkta kurşuna dizilirler.»

İnsan nasıl düşünmez işçi Milletvekili Miller'i:

«General, onu Pantheon'da ve topluma yaptığı kötülüğün bağışlanmasını istemek için diz çökmüş o-larak kurşuna dizilmesini emretmişti. Diz çökmüş o-larak kurşuna dizilmeyi reddetti. Talimat bu, diz çök-müş olarak kurşuna dizileceksiniz, çaresi yok dediler, göğsünü açarak idam mangasına gösterdi. Dediler ki: — «rol yapıyorsunuz, nasıl öldüğünüzün anlatılmasını istiyorsunuz. Sükunetle ölin, çok çok daha iyi olur. — Kendim ve davama yararı için istediğimi yapmaktam hürüm, dedi.» öyle olsun, diz çökmüş dediler, o zaman dedi ki: «Ancak beni iki kişiyle diz çöktürürseniz, diz çökerim.» Diz çöktürüldü ve hüküm infaz edildi. Yaşasın insanlık diye bağırda. Bir şey daha bağıraca-ktı, ama cansız yere düştü.

Tarih böyle yazar Paris Komünü: Sen nehri kandan kılızlı aktı. W. Liebknecht diyor ki: «Bur-juvazi bütün emekçileri de öldüremezdi ya... Zaten bunu başarsa da o zaman intihar etmiş olurdu. Bur-juvazi işçiler olduğu için vardır, işçiler olmasa, o da yaşayamaz. Ama işçiler olduğu için de yaşayamaya-caktır: Bu açmazdan çıkamaz.»

Ve dedi ki yüce Lenin: «Biz Komünün omuzları üstünde yükseldik.»

1871 Paris Komünü, işçi sınıfı tarihine sadece kah-ramanca bir direniş, sınıfına sahip çıkış, dünyada ilk kez bir işçi hükümeti kuruş ve bu uğrunda gözünü kırp-madan ölüş şeklinde geçmedi. Aynı zamanda bilimsel sosyalizmin temel kavramlarına ve öncelikle «Devlet» kavramına büyük açıklık getirdi. Marx'a değerli bir kaynak oldu. Paris Komünü, Marksist — Leninistlerin strateji ve taktiklerinin saptamada baha biçilmez ve-riyi ile bir hareket noktası olmuştur diyebiliriz. Bu uğraşın, bu büyük denemenin verilerinden çıkarılan sonuçlardı ki, yüzyıl önceki pek çok oportünistın maskesini düşürmüş, yüzyıl sonra bugün de pek çok oportünistın maske takma olanağını elinden almıştır.

KOMÜN VE MANİFESTO

Karl Marx ve F. Engels, 21 Haziran 1872 tarihinde Manifesto'nun yeni Almanca basımına yeni ve son bir önsöz yazarak, özelle şöyle dediler:

«Paris Komünü, özellikle bir şeyi, işçi sınıfının har-ır bir devlet makinesini ele geçirip onu kendi hesa-bına kullanmakla yetinemeyeceğini isbat etmiştir.»

Marl Marx ve F. Engels, 24 Haziran 1872 tarihinde mektubunda da Komünü şöyle değerlendiriyordu:

«Eğer tekrar okursan göreceksin ki, 18 Brumaire'nin son bölümünde, Fransa'da bundan böyle gelecek ihtilal girişiminin, şimdiye kadar olduğu gibi, bürokratik ve askeri makineyi başka ellere geçirmeye de-ğil, onu kırmaya dayanmak gerektiğini not ediyorum. Bu, Avrupa'daki bütün gerçek halk devrimlerinin ilk şartıdır. Kahraman Parisli arkadaşlarımızın girişmiş bulundukları şey de budur.»

Bilindiği gibi yayımlanan ilk Komünist Manifesto-sunda,

«... İşçi sınıfının devriminde ilk aşama, proletar-yayı egemen sınıf durumuna getirmek ve demokrasiyi kurmaktır.

«Proletarya politik üstünlüğünde, sermayeyi burju-vaziden dilim dilim kopararak almak için, bütün araçla-rın, devletin, emekçi sınıfının, halkın, emekçi sınıfının

la, üretici güçlerin miktarını artırmak için yararlanı-lacaktır.» deniliyor, «Devlet, yani egemen sınıf olarak örgütlenmiş proletarya» sözüyle devletin çok açık bir tanımı yapıyordu. Ve Lenin de bunu,

«Marks'a göre devlet, bir sınıf egemenliği örgü-tü, bir sınıfın başka sınıf üzerindeki baskı örgütüdür.» diyerek saptıyordu.

Devrimde ilk durağın salt devleti ele geçirmek ol-madığını gösteren Komün, aynı zamanda böylesi te-mel bir sorunu açıklığa kavuşturuyordu. Ve böylece yeni atılımlar başarıya ulaşabiliyor, Rusya'dan Çin'e değin halklar kurtuluyordu tutsaklığından sermaye-nin... «Bu makineyi kırmak, parçalamak...» Komün ile ortaya çıkan bu gerçeği, Marx'tan sonra Lenin şöyle belirtiyordu:

«Halkın, halk çoğunluğunu, işçilerin ve köylü ço-ğunluğunu çıkarı, gerçekten bu makineyi kırmakta, onu parçalamaktadır; yoksul köylülerle proleterler a-rasındaki özgür ittifakın ilk şartı» budur ve bu it-tifak olmaksızın, sağlam demokrasi olmaz, sosyalist dönüşüm olmaz» ve Stalin aşağıdaki satırları yazıyo-rdu:

«Burjuva devrimi, elinde iktidarı tutan bir grup sömürücü yerine bir başka sömürücü grubunu koy-makla yetinir; bu bakımdan eski devlet makinesini parçalamaya ihtiyacı yoktur, proleter devrimi ise ikti-dar mevkiinden, kim olursa olsun, bütün sömürücü grupları uzaklaştırır ve iktidara emekçilerin ve sömü-rülenlerin başı olan proleterler sınıfını getirir. Bu ba-kımdan eski devlet makinesini parçalamaktan ve onun yerine bir yenisini koymaktan vazgeçemez.»

YIKILAN DEVLETİN YERİNE NE KONACAK?...

Kaçınılmaz olarak ve Stalin'in de saptadığı gibi yeni bir devlet: İŞÇİ SINIFI DEVLETİ.

Kaçınılmaz olarak diyoruz, çünkü bildiğimiz gibi devlet, «hâkim sınıfın baskı aracı»dır. Devlet, sosya-list devletlerin tüm burjuva devletlerinin yerini alma-sına kadar varlığını sürdürecektir ve her zapt edilen bur-juva devletin ardından karşımıza İŞÇİ SINIFI DEV-LETİ olarak çıkacaktır. Burjuva devletlerine karşı kendini koruma ve ülkesinde sosyalist kuruluşu tam gerçekleştirme zorunluluğundan hareket ile işçinin kurduğu bu devlet, aynı zamanda «emeğin sömürülme-mesi için» bir baskı aracı olmak gibi peyeni bir nite-lik kazanacak, en sonunda da, tüm dünya ülkelerinde gerçekleşen sosyalist devrimler ile «sınıf» ların yokol-ması, kendisini de yok eden bir neden olacaktır. Dev-let yok olacaktır. Bundan doğal ne var? Sebep-i hikme-ti eski deymi ile, kaybolmadı mı ki?...
Bakın Engels ne diyor:

«Proletarya artık özgürlük için değil, hasımlarına karşı baskıyı örgütlemek için devlete ihtiyaç duyar. Ve özgürlükten söz etmenin mümkün hale geldiği gün, devlet, devlet olarak var olmaktan çıkar.»

PARİS KOMÜNÜ VE OPORTÜNİSTLER...

Paris Komününün tecrübesi, tarihten gelip bugüne kadar uzanarak devletin fethini, basit bir çoğunluk sağlama olarak yorumlayan oportünistlerin yakasına yapışmaktadır. Çünkü devlet makinesinin tahribi, o-portünistlerin havsalarından alamayacağı bir «delilik» tir...

Sosyalizm tahrifatçıları, Paris Komününün 100. yılında, yine ondan yararlanarak Türkiye halklarının karşısında sergilemeliyiz. 2 Şubat tarihli «Sosyalist» gazetesinde Hikmet Kıvılcımlı imzası ile yayımlanan bir yazıyı ele alalım:

YETER BE!

«Bilimsel Sosyalizmin çok bilmiş düşmanları, ona kandökücü diktatörlüğü yakıştırırlar. Oysa gerçek Sos-yalizmin bilim olarak başlıca ödevi, Marks'ın en bü-yük eserinde belirttiği gibi:

«Doğum sancılarını kısaltıp ılımlandırmak» — Das Kapital — tir.

«Dünyamız, yarım yüzyılı geçiyor: «Doğum sancı-ları ile kıvrınmaktadır. Vietnam'da kan dökücü dikta-tör kimdir? Doğumu, sosyalizmin doğumunu engelle-mek isteyen Amerikan U.S.A. satılmış üç beş general ve politikacı. Şili'de sosyalizmin doğumunu Demokra-si... ile hiç sancısız gerçekleştirenler kimlerdir? Seç-i-me yanyana girmiş: Sosyalistler, Komünistler, Radi-kaller, Bağımsız Halk Aksiyonu, — adlı Hristiyan Demokrat din adamları —, Sosyal Demokratlar.

«... Kandökücü diktatörlük kimlerin özlemidir? «Sol devrimci» veya Sağ Karşı — Devrimci Provokatör-lerin özlemidir.

«... O kan içici Oligarşiyi en «kansız ihtilâl» ile deviren ne oldu? Tepeden tırnağa silahlı Türkiye Si-lâhlı kuvvetlerinin 27 Mayıs devrimi.»

Ve «Sosyalist» gazetesinin sahip ve başyazarının, yazısını Paris Komünü gerçeği ışığında varılan bilim-sel sosyalizmin gerçek temsilcilerine hitap ederek bağ-layışına dikkat:

«Silâh kim, sen kimsin, a gönüllü polis devrimcisi hödük? Silâhlı kuvvetin ne olduğunu hiç mi kimse bi-lemez sanırsın a habenneka! Silâhın ve Silâhı kullan-manın ne olduğunu senden mi öğrenecek Kuvayı milli-yecilikle yoğrulmuş bu Millet, bu Halk, bu İşçi Sınıfı, bu Köylü yığını, a hain değilse soytarıcı cici devrim-ci! Sen Daha Sağ Karşı — Devrimci Molla Hacı ağa kadar olsun, «saf bağlayıp:

«Rab! Rab!» diyen Sol — Sağ adını atmayı öğ-retenlerin. Çabukla tüfele, anda düşme avucuna ni-

LENİN: «PROLETARYA İHTİLALINE GELİNCE, OPORTÜNİST ONU DÜŞÜNMEYİ BİLE UNUTMUŞTUR.»

Evet, Lenin'in bu deyişi, konumuzun tam yeri: «Proletarya ihtilaline gelince, oportünist onu düşünme-yi bile unutmuştur.»

Bu arada Kıvılcımlı'ya, Marx'a sahip çıkmağa ça-lıştı için hatırlatmak isteriz, Marx'ın «Doğum sancı-ları» örneği, silâh adı duydu mu tarifsiz sancılara gark olan oportünistlerin sandığı gibi, «ihtilâl» e öz-deş tutmamaktadır... İhtilâl sancıyı hafifletir, hafif-letmekten öteye «YOK» eder...

ENGELS: «EĞER PARİS KOMÜNÜ BURJUVAZİYE KARŞI, SİLÂHLANMIŞ BİR HALKIN OTORİTESİNİ KULLANMASAYDI, BİR GÜNDEN FAZLA TUTUNABİLİR MİYDİ?»

Diye başlıyor ve şöyle devam ediyor:

«Bu baylar hiç ihtilâl görmüşler midir hayatların-da? İhtilâl, herhalde mümkün olan en otörter şeydir. İhtilâl, nüfusun bir kısmının tüfek, süngü ve top gibi söz uygun düşerse, otoriter araçlar kullanarak, kendi arzusunu nüfusun öteki kısmına zorla kabul ettirdiği bir eylemdir. Yenen taraf, egemenliğini, silâhların reak-siyonerlerde uyandırdığı korkuyla sürdürmek zorunda-dır. Eğer Paris Komünü, burjuvaziye karşı, silâhlan-mış bir halkın otoritesini kullanmasaydı, bir günden fazla tutunabilir miydi? Tersine, onu, bu otoriteyi çok az kullanmış olmakla kınayamaz mıydı? Öyleyse, iki ihtimalden biri: ya anti - otoriterler ne dediklerini kendileri de bilmiyorlar, bu takdirde, karışıklık yarat-maktan başka bir şey yapmıyorlar; ya da bilmiyorlar, bu takdirde proletarya davasına ihanet ediyorlar. Böy-lece her iki halde de gericiğin değirmenine su taşıyor-lar.»

Tam bir asır önce: 1871'de... 18 Martında 1871'in, ayaklandı Paris'in işçisi. Ayaklandı ve ilk kez bir işçi hükümeti kurdu dünyada. Kurdu ve yönetti Paris'i: Kurdu, yönetti ve savundu da!.. Emegi ile var olan ve salt emegine yar olsun istediği Paris'i, Fransız Thiers ve Alman Bismarck'ın kişiliklerinde tüm dünya burjuvazisine karşı savundu ve uğrunda bir an olsun gözünü kırpmadan ölmesini de bildi... Onbin onbin... kırkbin kırkbin... Ve dedi ki tarih: «Sen nehri kan-dan kıpkızıl aktı...»

Sen nehri Komünistlerin kanıyla sulandı.

Ve dedi ki Komünistler: «Hürriyet ağacı, hürriyet düşmanlarının kanıyla sulanarak büyür.»

Ve dedi ki yüce Lenin: «Biz Komünün omuzları üstünde yükseldik.»

Mahmut Aydan - İstanbul

KÖYLÜ MESELESİNE ÖNEM VERELİM

Bizler iki devrimci öğretmen arkadaşız. İşçi — Köylü ve Proleter Devrimci AYDINLIK abonesiyiz. Salt abone değil. Mücadeleye gönülden bağlıyız ve devrimci görev olarak bir şeyler yapabilmek için çaba göstermekteyiz. Bulduğumuz yer bakımından daha çok köylüler içinde çalışıyoruz. Gerek gazetede ve gerekse dergide somut köy çalışmalarına daha geniş yer verilmelidir. Henüz mücadeleye girmemiş küçük üreticilerin, afyon, buğday, arpa, gül, pancar üreticileri-nin, yarı — proleter köylülerin ve tarım işçilerinin nasıl devrimci mücadeleye kazanılacağı, bunun için ne gibi taktikler uygulanacağı ve devrimimizin temel gü-cü olan köylülüğün nasıl örgütlenileceği, örgüt çalışmalarının devrimi hızlandırıcı rolü konuları teorik ve pratik eğitimimizin ilk hedefleri olmalıdır.

Gazetede mücadele içindeki halk kitlelerine önce-lik tanınmakla birlikte, mücadeleye henüz katılmamış veya dinci — gerici duygu ve düşüncelerle uyutulmak istenen, bilimsel geniş halk yığınlarının uyanışı ve mü-cadelemize kazanılması için yazılar yazmalıyız.

Afyon Köylerinde iki devrimci öğretmen arkadaş

PROLETER DEVRİMCİ AYDINLIK'IN AÇIKLAMASI

Dergimizde, köylük alanlardaki çalışmalarımızla il-ligi yazıları pratikimiz ilerledikçe yazıyoruz. 33. sayı-mızda bütün üreticilerinin mücadeleden çıkarıl-dığımız sonuçları anlatmıştık. Gelişen sınıf mücadelesi-nin içinde, köylük alanlardaki çalışmalarımızı önem-le ele alacağız.

Gazetemizde mücadeleye henüz atılmamış halk yı-ğınlarının devrim saflarına kazanılması için yazı-yoruz. Halk yığınlarının somut taleplerini dile geti-riyor, bunları tavizsiz savunuyor ve halkın devrimci iktidar hedefine yöneltiyoruz. Hâkim sınıfların gerici ve halk düşmanı kimliklerini teşhir ediyor, onların dü-şünce ve davranışlarıyla halka karşı olduklarını açık-lıyoruz. Halkın devrimci fikirlerle donatılması işi, güç ve çetin bir iştir. Sabırla çalışmamız gerekir. Şunu asla unutmamalıyız: Sözen çok işe önem vermeliyiz. Savunduğumuz fikirlerle davranışımız bir olmalıdır. Halkın ihtiyaçlarını doğru tesbit etmeli ve bunları savunmalı bunlar için mücadele etmeliyiz. Bu müca-deleyi halkın devrimci iktidar hedefine yöneltmeliyiz. İşte o zaman halk yığınlarına devrimci fikirleri kav-ratabiliriz.

Köyde çalışan iki öğretmen arkadaşımız olarak, sizin eleştirilerinizi bizim için değerlidirler. Bundan böyle de eleştirilerinizi bekleriz. Ancak, eleştirilerinizi kendi pratik çalışmalarınızla ve mücadelenizle birleştir-i-niz. Kendinizin çıkardığı sonuçlarla dergideki yazıları karşılaştırınız. Böyle yaparak bütün tecrübelerimizi

Osman Olcay'ın yeni üslup dediği, emperyalizmin daha sinsî tahakküm politikasıdır

Nihat Erim kabinesinin Dışişleri Bakanlığına getirilen, NATO Genel Sekreterliği Birinci Siyasi Yardımcısı Osman Olcay, Türkiye'ye gelirken Brüksel'de ve Yeşilköy'de birer konuşma yaptı. Osman Olcay, Brüksel'de gazetecilerle konuşurken, yeni hükümetin dış politika alanında hiçbir değişiklik yapmayacağını, bunu bizzat Erim'in açıklamış olduğunu ısrarla belirtti. Erim'in uluslararası politika alanında iyi tanınmış bir şahsiyet olduğunu, gerek onun Başbakanlığının, gerekse yeni kabinesinin «istikrarlı» niteliğinin, NATO camiasında çok iyi karşılandığını ekledi.

Bu sözleriyle Olcay, Erim kabinesinin emperyalizme bağlılığı daha «modern» bir görünüm altında, daha «istikrarlı» bir şekilde yürütmekle görevlendirildiğini açıklamış oluyordu. Emperyalizmin saldırı paktı NATO, yeni iktidarın «läik», «Atatürkçü», «reformcu» görünüşlü siyasi şahsiyetlerine büyük güven duyuyor. NATO'nun kilit bir mevkiinden Türkiye Dışişleri Bakanlığına getirilen Osman Olcay, Yeşilköy'de yaptığı basın toplantısında niçin bu görevi kabul ettiğini şu şekilde açıkladı: «... inanıyorum da ondan. Hocam Nihat Erim'e, seçtiği arkadaşlara inanıyorum...» Osman Olcay, yeni kabineye niçin ve nasıl inanıyor? Bu konuyu biraz daha yakından inceleyelim.

Osman Olcay Yeşilköy'de şöyle dedi: «Dünya bildiğimiz dünya, Türkiye'nin yeri de aynı kaldıkça dış politikamızda büyük değişiklik olamaz. Sadece üslup de-

ğişebilir. Bunun değişeceğine de inanıyorum.» (Milliyet, 28.3.1971)

İçinde yaşadığımız dünya, nasıl bir dünyadır? Emperyalizmin aşamasına ulaşmış bir avuç büyük kapitalist ülkenin tekeli sermayesi, dünya halklarının büyük çoğunluğunu insafsızca sömürüyor ve eziliyor. Emperyalist ülkelerin büyük burjuvazisinin sömürülen ülkelerdeki sadık işbirlikçileri, o ülkelerin büyük burjuvazisi ve büyük toprak ağalarıdır. Emperyalist dünya sisteminin sömürülen kutbunda yer alan ülkelerin halkları (işçi sınıfı, yoksul ve topraksız köylüler, orta köylüler, gençler, aydınlar, bütün diğer emekçiler) bu yerli hâkim sınıfların sömürü ve zulmüne karşı başkaldırıyorlar. İşçi sınıfı önderliğindeki halk yığınlarının devrimci mücadelesi, emperyalizmin ve işbirlikçilerinin baskı ve zulüm mekanizmasını parçalayacak, işçi — köylü iktidarı kuracaktır. İşte o zaman, Türkiye'nin dünya içindeki yeri değişmiş olacaktır. İşçi sınıfı

önderliğinde kurulan halkın demokratik diktatörlüğü, Türkiye'yi emperyalizmin tahakküm alanı olmaktan çıkaracak, emperyalist sömürüyü ve bu sömürünün iç dayanaklarını (işbirlikçi sınıfları) tasfiye edecek, sosyalizme giden yolda kalıcı zaferlerle ilerleyecektir. İşçi sınıfı önderliğinde demokratik halk devrimi başarılı madıkça, Türkiye'nin dünya içindeki yeri değişmez.

Emperyalizm dünyayı «hep aynı dünya» olarak tutmak istiyor. Ezilen halkların devrimci mücadelesi, emperyalist dünya sistemini yıkacak olan güçtür.

Bugün emperyalizm toptan çöktüğü diyor ve sosyalizm bütün dünyada zaferle doğru ilerliyor. Halkların mücadelesi karşısında bocalayan, gerileyen ve sarsılan emperyalizm, ayakta kalabilmek için yeni yeni çareler, yeni yeni iktidar formülleri araştırıyor. Bu çareler, bu formüller, «yeni bir üslup» şeklinde sunuluyor.

Nedir bu yeni üslup? Osman Olcay'ın Yeşilköy'deki konuşmasıyla aynı günde, Cumhuriyet gazetesinde, yanda fotokopisini gördüğünüz şu ilân yer alıyor:

«19.3.1971 tarihinde Amerikan Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş. adını kısaltmış ve Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş. olarak değiştirmiştir. Böylece Bankamızın münhasıran Türkiye Amerika arası değil Uluslararası Dış Ticaretle ilgisi daha açık ifade edilmiş olmaktadır.»

İşte, reformcu — görüntüsü, NATO camiasında Erim'in şahsiyeti ve «istikrarlı» niteliği yüzünden «çok iyi» karşılanan yeni kabine döneminde hâkim olması istenen «yeni üslup»! ABD emperyalizmi, sömürüsünü, tahakkümünü daha sinsî, daha gizli ve daha ince şekillerde yürütmek istiyor. Açıkçası, anti — emperyalist güçlere «hedef vermemek» istiyor. Ama proleter devrimci mücadele yalnızca emperyalizmi «kovmayı» hedef alan soyut bir anti — emperyalist mücadele değildir. Olcay'ın demeci ve Amerikan Türk Dış Ticaret Bankasının ilânı, emperyalizme karşı mücadeleyi geniş işçi ve köylü yığınlarının yerli hâkim sınıflara karşı mücadelesiyle birleştirmek ve bu temel üzere inşa etmek bakımından da bizim için öğretici olmalıdır. Proletarya önderliğinde, geniş halk yığınlarının devrimci mücadelesi, ABD emperyalizminin «yeni üslupları» ve isim değiştirme taktikleri tarafından şaşırtilamayacak vavaslatlamavacaktır.

TÜRK DIŞ TİCARET BANKASI

olmuştur
19.3.1971 tarihinde Amerikan Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş. adını kısaltmış ve Türk Dış Ticaret Bankası A.Ş. olarak değiştirmiştir. Böylece Bankamızın münhasıran Türkiye Amerika arası değil, Uluslararası Dış Ticaretle ilgisi daha açık ifade edilmiş olmaktadır.

Proleter Devrimci AYDINLIK İŞÇİ - KÖYLÜ Merkezi Ideolojik Eğitim Çalışması Programı

34. sayımızda «İdeolojik Eğitim Çalışmamız Nasıl Olmalıdır» (s. 8) başlıklı yazıda, ideolojik eğitim çalışmamızın dayandığı ilkeleri açıklamıştık. Bu sayımızda uyguladığımız merkezi ve düzenli eğitim çalışmamızın programını yayınlıyoruz. Bu program, her biri üç büyük proleter devrimden birini kapsayan üç kısımdan meydana gelmektedir. Aşağıda ilk iki kısmın programı yer almaktadır. Programın Büyük Proleter Kültür Devrimi üzerine olan üçüncü kısmını ileride yayınlayacağız.

I. KISIM : BÜYÜK EKİM SOSYALİST DEVİRİMİ

İzlenecek Temel Eser : Sovyetler Birliği
Komünist Partisi (Bolşevik)
Tarihi — Kısa Ders

1. Ders: 1. Bölüm/Rusya'da Sosyal Demokrat İşçi Partisinin Meydana Getirilmesi İçin Mücadele (1883 — 1901)

Ek Okuma: Komünist Manifesto — Marx — Engels

Ücretli Emek ve Sermaye — Marx
Ütopik ve Bilimsel Sosyalizm — Engels

2. Ders: 2. Bölüm/Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisinin Kuruluşu.

Parti İçerisinde Bolşevik ve Menşevik Gruplarının Ortaya Çıkışı (1901 — 1904)

Ek Okuma: Ne Yapmalı — Lenin
Bir Adım İleri, İki Adım Geri — Lenin

3. Ders: 3. Bölüm/Rus — Japon Savaşı ve Birinci Rus Devrimi Döneminde Menşevikler ve Bolşevikler (1904 — 1907)

Ek Okuma: İki Taktik — Lenin

4. Ders: Diyalektik ve Tarihi Materyalizm

5. Ders: 4. Bölüm/Stolipin Gericiliği Döneminde Menşevikler ve Bolşevikler. Bolşevikler Bağımsız bir Marksist Parti Meydana Getiriyorlar (1908 — 1912)

5. Bölüm/Birinci Emperyalist Savaştan Önce İşçi Sınıfı Hareketinin Yeniden Yükselişi Sırasında Bolşevik Partisi (1912 — 1914)

6. Ders: 6. Bölüm/Emperyalist Savaş Döneminde Bolşevik Partisi (1914 — Mart 1917)

Ek Okuma: Emperyalizm, Kapitalizmin En Yüksek Aşaması — Lenin

7. Ders: 7. Bölüm/Ekim Sosyalist Devrimini Hazırlama ve Gerçekleştirme Döneminde Bolşevik Partisi (Nisan 1917 — 1918)

Ek Okuma: Devlet ve İhtilâl — Lenin
Proletarya İhtilâli ve Dönek Kautsky — Lenin

8. Ders: 8. Bölüm/Yabancı Askerî Müdahale ve İç Savaş Döneminde Bolşevik Partisi (1918 — 1920)

9. Ders: 9. Bölüm/Ekonominin Barış İçinde Yeniden İnşasına Geçiş Döneminde Bolşevik Partisi (1921 — 1925)

10. Bölüm/Ülkede Sosyalist Sanayileşme Mücadelesinde Bolşevik Partisi (1926 — 1929)

11. Bölüm/Tarımın Kollektifleştirilmesi Mücadelesinde Bolşevik Partisi (1930 — 1934)

12. Bölüm/Sosyalist Toplumun İnşasının Tamamlanması Mücadelesinde Bolşevik Partisi. Yeni Anayasanın Kabulü (1934 — 1937)

Ek Okuma: Sağ ve Sol Sapma — Stalin
Leninizmin Meseleleri — Stalin

10. Ders: Sonuç Bölümü

Ek Okuma: Leninizmin İlkeleri — Stalin

II. KISIM: BÜYÜK ÇİN DEVİRİMİ

İzlenecek Temel Eser : Mao Zedung,
Seçme Eserler, Cilt I — IV.

1. Ders: «Çin Toplumundaki Sınıfların Tahlili» (1926)

«Hunan'daki Köylü Hareketi Araştırması Üzerine Rapor» (1927)
Yardımcı Okuma: «Mao Zedung'un «Hunan'daki Köylü Hareketi Araştırması Üzerine Raporu» na İlişkin Notlar» — Cen Boda

2. Ders: «Çin'de Kızıl Siyasi İktidar Neden Yaşayabilir?» (1928)
«Çinggang Dağlarındaki Mücadele» (1928)
«Bir Kıvılcım Bütün Bir Bozkırı Tutuşturabilir» (1930)

«Köylük Bölgelerdeki Sınıfları Nasıl Ayırtetmeli» (1933)
Çin Devrimi Savaşında Strateji Meseleleri (1936)
Yardımcı Okuma: «Kurtuluş Öncesi Çin'de Toprak Rantı Üzerine Bir İnceleme» — Cen Boda

«On Yıllık İç Savaş Üzerine» — Cen Boda
3. Ders: «Japon Emperyalizmine Karşı Taktikler Üzerine» (1935)

4. Ders: «Pratik Üzerine» (1937)
«Japonya'ya Karşı Direnme Döneminde Çin Komünist Partisinin Görevleri» (1937)

«Milyonlarla Kitleleri Japonya'ya Karşı Ulusal Birleşik Cepheye Kazanalım» (1937)
4. Ders: «Pratik Üzerine» (1937)
«Çelişme Üzerine» (1937)

«Kitaba Tapmayla Mücadele Edelim» (1930)
5. Ders: «Japonya'ya Karşı Gerilla Savaşında Strateji Meseleleri» (1938)

«Uzayan Savaş Üzerine» (1938)
«Savaş ve Strateji Meseleleri» (1938)
Yardımcı Okuma: «Stratejide Ona Karşı Bir Taktikte Bire Karşı On»

6. Ders: «Çin Komünist Partisi'nin Milli Savaşta Rolü» (1938)
«Millî Cephe İçinde Bağımsızlık ve İnisiyatif Meselesi» (1938)

BU HAFTAKI EĞİTİM ÇALIŞMASINDA KONU «HÜKÜMET PROGRAMI»

Proleter Devrimci AYDINLIK ve İŞÇİ — KÖYLÜ'nün Ankara'daki merkezimizde düzenlediği bir yıldır süregelen eğitim çalışmasına bu hafta Salı günü (6 Nisan 1971) 20.30'da yeni açıklanan «Hükümet Programı» üzerinde yapılacak genel tartışma ile devam edilecektir.

Yer : Adakale Sokak 28, Kızılay
— ANKARA

«Politika Üzerine» (1940)

1. Ders: «Partideki Yanlış Fikirlerin Düzeltilmesi Üzerine» (1929)

«Liberalizmle Mücadele» (1937)

«Halka Hizmet» (1944)

«Norman Bethune'un Anısına» (1937)

«Dağları Taşıyan Budala İhtiyar» (1945)

«Basit Yaşamak ve Çok Çalışmak Tarzını Koruyalım» (1949)

8. Ders: «Çin Komünist Partisi ve Çin Devrimi» (1939)

«Yeni Demokrasi Üzerine» (1940)

«4 Mayıs Hareketi» (1939)

«Gençlik Hareketinin Yönü» (1939)

Yardımcı Okuma: Yaşasın Halk Savaşının Zaferi — Lin Biao

9. Ders: «İnceleme Tarzımızı Yeniden Düzenleyelim» (1941)

«Partinin Çalışma Tarzını Düzeltelim» (1942)

«Basmakalıp Parti Yazılarına Karşı Çıkalım» (1942)

«Sanat ve Edebiyat Üzerine Yeniden Forumunda Konuşmalar» (1942)

«Şansi — Suiyuan Gazetesi Yazı Kuruluyula Konuşma» (1948)

«Parti Komitelerinin Çalışma Metodları» (1949)

«Önderlik Metodlarına İlişkin Bazı Meseleler» (1943)

Yardımcı Okuma: Politik Çalışma Bütün Çalışmanın Candamarıdır.

10. Ders: «İncelememiz ve Şimdiki Durum» (1944)
«Ek: Parti Tarihindeki Bazı Meseleler Üzerine Karar» (1944)

11. Ders: «Koalisyon Hükümeti Üzerine» (1945)

«Şimdiki Durum ve Görevlerimiz» (1947)

«Demokratik Halk Diktatörlüğü Üzerine» (1949)

«Çin Komünist Partisi'nin Yedinci Merkez Komitesi İkinci Genel Toplantısına Rapor» (1949)

12. Ders: «Halk İçindeki Çelişmelerin Doğru Ele Alınması Üzerine» (1957)

«Çin Komünist Partisi'nin Propaganda Çalışması Üzerine Milli Konferansında Konuşma» (1957)

«Doğru Fikirler Nereden Gelir» (1963)

III. KISIM: BÜYÜK PROLETER KÜLTÜR DEVİRİMİ

Marksizm-Leninizm

Açısından Devrimci Gençlik

Hareketinin yönlendirilmesi

ORTAK DÜŞÜNCELERİMİZİN PROPAGANDASINI ORTAK BİR DİLLE YAPMAYI ÖĞRENMEK BAŞLICA GÖREVLERİMİZDİR

Kendinizi doğru bir yolda yetiştirin ki, doğrudan doğruya parti önderliğinin ya da Parti organlarının açıkladığı görüşlerin propagandasını ortak bir dille yapabilesiniz. Bu, bir propaganda metodudur. Başkan Mao, bu metodu Çin Komünist Partisinin verdiği kırk yıllık mücadele içinde tecrübe etmiştir.

OKULLARI VE GERİCİ ŞARTLANMALARI TERKEDİN, DEVRİMCI MÜCADELEYE ATILIN!

Ülkemizde kızlar ve erkekler, emperyalizme bağlanmaları, emperyalizme boyun eğip, emperyalist güçlerin maşası haline gelmeleri için eğitiliyorlar. Oysa, bir insanın 18 — 24 yaş arası yani gençlik çağı, devrimci mücadeleye EN VERİMLİ katkılarda bulunabileceği çağdır. Gençler, bu zamanlarda, tam bir inançla ve en cesur fedakârlıklarla kendi düşünceleri yanında saf tutulmaktadırlar. Fakat bizim ülkemizde öğrenciler ve gençler yanlış bir yol izliyorlar. Bunun için de Başkan Mao Zedung'un dediği gibi, okullarda NE KADAR OKURLARSA, O KADAR CAHİL oluyorlar. Siz öğrenciler, okullarda imtihanları geçmek için çaba harcamak yerine, kendinizi mücadele denizine atınız. İşte o zaman, ben en büyük zevinci duyacağım.

Çin proletaryasının Büyük Kültür İhtilâli başladığı zaman, Çinli gençler ve öğrenciler okulları derhal terkettiler. İki yıl sonra, 1968'de, yani Büyük Proleter Kültür İhtilâli kazanıldığı zaman, okullar yeniden doldu.

REVİZYONİZM ÇAĞIMIZIN EN BÜYÜK TEHLİKESİDİR

Devrimci mücadeleye katılırken, ilk bileceğimiz şu olmalıdır : Bugün dünyada en büyük tehlike, revizyonizmdir. Revizyonizm, bir defa yenilgiye uğradı mı, tekrar yeni bir biçimde ortaya çıkar. Birbiri ardına yenilgilere uğrasa da yok olmaz. Çeşitli yollardan saldırılarına devam eder. Bu, özellikle Çin'de Büyük Proleter Kültür İhtilâlinin sonrasından da görülmüştür. Bunun için, önder Lin Biao yoldaşın Çin Komünist Partisi Dokuzuncu Milli Kongresine verdiği siyasi raporu tekrar tekrar okuyup, tartışın. Bu şekilde görürsünüz ki, bütün ülkelerde Asit Sen ve Nagi Reddi ve ortakları (Hindistan Marksist — Leninist Komünist Partisi'nin revizyonist grubu gibi revizyonist döneğin çirkin oyunlarını oynayanlar, daima (hareketin gelişme aşamasına göre) benzer taktiklerle Komünist hareketi parçalama teşebbüsüne girişirler.

Bizde revizyonizm ilk saldırısını Koordinasyon Komitesi kurulduktan sonra iktisadi şiarları kullanarak başlattı. Revizyonizmin bu saldırısı, devrimci mücadelenin başarısının bir belirtisidir. Nitekim Parti 1969'da kurulduktan sonra da revizyonizm sağ'dan ve «sol» dan saldırılara geçti.

Şüphencilik, bugün revizyonizmin başka bir ifadesidir. Bugün modern revizyonizm, kadroları zehirlemek için sözde «aşırı sol» sapmayı kendine hedef alır. Modern revizyonizm bu işi öyle bir metodla yerine getirir ki, Parti içinde, kadrolar ve militanlar arasında Parti disiplinine, örgüt anlayışımıza olan, devrimci merkezîyetçiliğin otoritesine ve geniş halk kitlelerinin özlemine karşı şüphencilik — inancsızlık — güvensizlik yaratmaya ve yaymaya çalışır. «Kendinden başka herkesten şüphe et» : Bu, bir ANARŞİST'in şiarıdır. Halk savaşı teorisine, yani Mao Zedung Düşüncesine karşıdır. Bu şiarın kökü, burjuva felsefesindedir ve kendini herkesten üstün gör-

ÇARU MAZUMDAR

Bu yazı, Hindistan Marksist — Leninist Komünist Partisi önderi Çaru Mazumdar'ın devrimci gençlere ve öğrencilere hitap eden konuşmalarından bir parçadır. İlk olarak Liberation dergisinde yayımlanmıştır.

mekdir. Bu görüşün, bir devrimcinin kendini devrime adanmak fikri ile ortak hiç bir yanı yoktur. Bu şiar, kitle çizgisi esasına kurulmuş MARKSİST — LENİNİST bir parti olan Partimize asla mâledilemez. Devrimci bir partinin değil, faşist bir partinin şiarıdır. Şüphencilik, «birden fazla merkez» mikrobunu taşır. Bu, şüphencilik propagandası mikrobunu yoketmelisiniz. Bu düşünceden ve propagandadan gelen zararları asla küçümsemeyin. Eğer bu mikroplar temizlenmezse, bu mikroplar gerçek proleter devrimcileri tarafından ihmal edilirse, yarın tufan vaktinde hava karardığında, hainler bulaşıcı hastalıklarını yayarlar, güçlenirler ve hareketi saptırarak neticede devrime zarar verirler. «Gizliliğe sığınmak» da, revizyonizmin bir başka metodudur; kadrolar arasında pasiflik ve korku salarak, sağ'dan saldırıya geçer. Aynı zamanda, gizli çalışmalar yapmak adı altında revizyonist felsefenin propagandasına girer.

Siz öğrenciler ve gençler hiç bir zaman şunu unutmayın : Bir komünist her zaman görüşlerini gizlemekten nefret eder. Ve bir komünist şunu çok iyi bilir ki, gizli çalışmak sadece kendisinin Parti ile olan örgütsel ilişkilerinde olur.

Ama siz, çalışmalarınızda, yorulmak bilmeksizin, her zaman cesaretle ve açıklıkla görüşlerinizi yaymalı, adaletsizliğe

karşı savaşmalısınız. Bunun verebileceği zararlardan korkmayın. Bırakın, buna Parti önderliği karar versin. Sizler, cesur ve devrim için her an ölmeye hazır olmalısınız. Çünkü siz, proleter devrimcilerisiniz. Başkan Mao'nun sözlerini hatırlayın : «Ye-re göge karşı savaşmak, bir insan için ne büyük bir mutluluktur.» Devrim için, bir an, bir dakika bile geri kalmadan, yılmadan dövüşün. Devrimin haysiyetinin her yerde lekelenmesini, «şehitlerimizin kanıyla boyanmış» kızıl bayrağımıza ihanet edildiğini gördünüz. Siz buna karşı elinizle, tırnağınızla, dişinizle, hattâ bu yolda mecbur kahrsanız canınızı dahi vererek mücadele ediniz.

İŞÇİLERLE KÖYLÜLERLE BİRLEŞMEK, DEVRİMCI GENÇLERİN VE ÖĞRENCİLERİN TEMEL GÖREVIDİR

Bu, onların devrimciliğinin ölçüsüdür. Gençler ve öğrenciler, ancak işçilerle ve köylülerle kaynaştıklarında devrimci olabilirler. İşte bunun için, işçilerle köylülerle birleşmek için gerekli olan, üretim içinde, bedeni çalışma içinde onlarla birlikte bulunmaktır. Onlarla birleşmek zorunluluğu, lâfla halledilemez. Siz proleter devrimcileri, çelikten bir inancınız olsun ve işçilerle köylülerle birleşmek için büyük bir güçle ilerleyin.

ÜLKEMİZ TARİHİ, KAHRAMANCA MÜCADELELER VEREN BİR ÜLKENİN TARİHİDİR. BUNUN İÇİN, HINT DEVRİMCI GELENEKLERİNE İNANCINIZ OLSUN!

KİTLELERE İNANIN! GENİŞ HALK KİTLELERİ TARİH BOYUNCA ZULME VE SÖMÜRÜYE KARŞI MÜCADELE VERMİŞLERDİR.

KENDİNİZE İNANIN! DEVRİMCI HALKIN BİR PARÇASI OLDUĞUNUZU DAİMA HATIRLAYIN.

MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİNE İNANIN! MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİ ESKİ DÜNYAYI PARAMPARÇA EDİP, YENİ BİR DÜNYA KURUYOR.

HİNDİSTAN MARKSİST — LENİNİST KOMÜNİST PARTİSİNE İNANIN! HİNDİSTAN'DA MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİNİ YAYAN VE MAO ZEDUNG DÜŞÜNCESİNİ İZLEYEN SADECE BU PARTİDİR. HİNDİSTAN'DA YALNIZCA BU PARTİ, BİNLERCE ŞEHİTİN KANIYLA ÇİZİLMİŞ KIZIL YOLDAN, MÜCADELE İÇİNDE ÇELİKLEŞEREK İLERLEMEDİR. İŞTE BUNUN İÇİN BU PARTİ HİÇ BİR ZAMAN YANLIŞ YOLU İZLEMEDİĞİDİR. BUNUN İÇİN GELECEĞE İNANIN!

(Farsçadan çevrilmiştir)

Alındığı yer : KIZILYILDIZ Sayı : 2, Haziran 1970